



Brüssel, 6.7.2017
COM(2017) 370 final

KOMISJONI ARUANNE

Euroopa Liidu õiguse kohaldamise järelevalve 2016. aasta aruanne

{SWD(2017) 259 final}
{SWD(2017) 260 final}

**Euroopa Liidu õiguse kohaldamise järelevalve
2016. aasta aruanne**

I.	Sissejuhatus.....	3
II.	Õigusnormide täitmise tagamine prioriteetsetes poliitikavaldkondades.....	4
1.	Uus hoog töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeeringute edendamisele	5
2.	Ühendatud digitaalne ühtne turg.....	6
3.	Vastupidav energialiit ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika.....	7
4.	Süvendatud ja õiglasem, tugevama tööstusbaasiga siseturg	7
5.	Põhjalikum ja õiglasem majandus- ja rahaliit.....	11
6.	Vastastikusel usaldusel põhinev õigusruum ja põhiõigused	11
7.	Uue rändepoliitika suunas	13
8.	Koostöö liikmesriikidega, et tagada liidu õiguse nõuetekohane rakendamine	13
8.1.	Rakenduskavad: ülevaade olukorrast	13
8.2.	Selgitavad dokumendid: ülevaade olukorrast	14
III.	Rikkumismenetlused.....	17
IV.	Enne rikkumismenetluse alustamist	18
1.	Probleemide avastamine	18
1.1.	Omaalgatuslikud juhtumid	18
1.2.	Kaebused ja petitioonid	18
2.	Katseprojekt „EU Pilot”	20
V.	Rikkumismenetluse etapid.....	23
1.	Kohtueelne etapp.....	23
2.	ELi toimimise lepingu artikli 258 ja artikli 260 lõike 2 kohased Euroopa Kohtu otsused	26
VI.	Direktiivide ülevõtmine.....	28
1.	Hilinenud ülevõtmine	28
2.	Euroopa Kohtusse andmine ELi toimimise lepingu artikli 258 ja artikli 260 lõike 3 alusel	30
VII.	Järeldused	32

I. SISSEJUHATUS

ELi õigusaktide tõhus kohaldamine on väga oluline, et kodanikud ja ettevõtjad saaksid Euroopa Liidu poliitikast kasu. Kui mingid teemad esile kerkivad – kas autode heitgaaside katsete, ebaseaduslike prügilate või transpordi turvalisuse ja ohutuse kontekstis –, pole sageli probleemiks mitte ELi õigusnormide puudumine, vaid pigem nende ebatõhus kohaldamine.

Liikmesriigid vastutavad direktiivide õigeaegse ja täpse ülevõtmise eest oma õigusesse ning kogu liidu õigustiku nõuetekohase kohaldamise ja rakendamise eest¹. Komisjon kontrollib aluslepingute täitmise järelevalvajana liikmesriikide meetmeid ja kannab hoolt selle eest, et liikmesriikide õigusaktid on kooskõlas liidu õigusega². Kui liikmesriik ei järgi liidu õigust, võib komisjon alustada rikkumismenetlust ja anda asja vajaduse korral Euroopa Kohtusse. Kui liikmesriik ei täida kohtu otsust või ei teata komisjonile direktiivi ülevõtmise meetmetest, võidakse määrata rahaline karistus³.

Liidu õiguse parem kohaldamine on Junckeri komisjoni prioriteet ja tähtis parema õigusloome tegevuskava osa. Komisjon rõhutas oma kohustust parandada liidu õiguse kohaldamist 2016. aasta detsembri teatises,⁴ milles nähakse ette strateegilisem lähenemine rikkumispoliitikale. Selles teatis, et esmajärjekorras tegeletakse liidu õiguse tõsisemate rikkumistega, mis mõjutavad kodanike ja ettevõtete huve.

Käesolevas aruandes tuuakse esile õigusnormide täitmise tagamise 2016. aasta poliitika peamised suundumused. Aruande ülesehitus kajastab keskendumist komisjoni prioriteetsete poliitikavaldkondade õigusnormide täitmise tagamisele. Näiteks võttis komisjon täitmise tagamise meetmeid siseturu valdkonnas, kus need olid iseäranis suunatud liikmesriikide suutmatusele luua või kohaldada sanktsioonide süsteeme, mille abil takistatakse autotootjaid rikkumast auto heitmenorme käsitlevaid õigusakte. Teine näide on ELi riigihanke- ja kontsessioonieskirjade ülevõtmine. Siin on liidu õiguse täielik ülevõtmine ja rakendamine oluline selleks, et muuta avalikel hangetel pakkumuse esitamine väikeste ja keskmiste ettevõtete jaoks lihtsamaks ja odavamaks ning tagada seejuures täielikult ELi läbipaistvus- ja konkurentsipõhimõtete järgimine. Prioriteetsete valdkondade kõrval uuritakse aruandele⁵ lisatud dokumentides seda, kui hästi on liidu õigust kohaldatud, ning millised on igas liikmesriigis ja poliitikavaldkonnas ette tulevad probleemid.

¹ Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 291 lõige 1.

² Euroopa Liidu lepingu artikkel 17: „Komisjon tagab aluslepingute ja institutsioonide poolt aluslepingute alusel võetud meetmete rakendamise. Komisjon teostab järelevalvet liidu õiguse kohaldamise üle [...]“.

³ ELi toimimise lepingu artikli 260 lõiked 2 ja 3.

⁴ Teatis „ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused“, [C\(2016\) 8600](#), ELT C 18, 19. jaanuar 2017.

⁵ SWD(2017) 259 ja SWD(2017) 260.

II. ÕIGUSNORMIDE TÄITMISE TAGAMINE PRIORITEETSETES POLIITIKAVALDKONDADES

Selleks et üldiselt ellu viia ELi poliitikat ja eelkõige saavutada tulemusi Junckeri komisjoni kindlaksmääratud prioriteetsetes valdkondades, tuleb tagada ELi õigusaktide parem kohaldamine ja rakendamine. Komisjon kasutab ELi poliitikaeesmärkide saavutamiseks mitmesuguseid vahendeid, sealhulgas algatab rikkumismenetlusi. 2016. aasta aruandes antakse ülevaade komisjoni asjaomastest tegevusest.

Uus õigusnormide täitmise tagamise poliitika – teatis „ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused“

2016. aasta detsembris võttis komisjon vastu uue teatise õigusnormide täitmise tagamise poliitika kohta: „*ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused*“⁶. Teatistes selgitatakse, kuidas suurendab komisjon aluslepingute täitmise järelevalvajana oma jõupingutusi, et tagada ELi õigusaktide järgimine. Olla „suurem ja ambitsioonikam suurte asjade puhul ning väiksem ja tagasihoidlikum väikeste asjade puhul“ – seda tuleks tõlgendada strateegilisema ja tõhusama lähenemisena rikkumistega tegelemisele. Sellise käsitluse rakendamisel peaks komisjon keskenduma poliitilistele prioriteetidele ja probleemidele, mille puhul võivad jõustamismeetmed kaasa tuua olulised muutused. Seega teeb komisjon juhtumitel vahet rikkumismenetlusega saavutada võidava lisaväärtuse alusel. Kui seda peetakse poliitilisest seisukohast vajalikuks, siis teatavate juhtumite käsitlemine lõpetatakse.

Komisjon keskendub juhtumitele, kus liikmesriigid:

- ei suuda ülevõtmismeetmetest teavitada või kus nende meetmetega on direktiivid üle võetud valesti;
- ei täida Euroopa Kohtu otsust (ELi toimimise lepingu artikli 260 lõikes 2 viidatu alusel) või
- kahjustavad oluliselt ELi finantshuve või rikuvad liidu ainupädevust.

Komisjon tegeleb põhjalikult juhtumitega, mis paljastavad süstemaatilised puudused liikmesriigi õigussüsteemis. Nende hulka kuuluvad riigisiseseid norme või üldiseid tavasid käsitlevad juhtumid, mis takistavad Euroopa Kohtu eelotsuste menetlust. Komisjon tegeleb põhjalikult ka juhtumitega, kus liikmesriigi õigus ei lase kohtul tunnistada liidu õiguse ülimuslikkust. Samuti tegeletakse esmajärjekorras juhtudega, kus liikmesriigi õiguses puuduvad tulemuslikud õiguskaitsemenetlused, mida kohaldada liidu õiguse rikkumise korral, või kui liikmesriigi õigus takistab riigi kohtusüsteemi muul moel tagamast, et liidu õigust kohaldatakse tulemuslikult. Komisjon jätkab kiiresti niisuguste rikkumiste uurimist. Komisjon algatab rikkumismenetlused ilma EU Piloti mehhanismi kasutamata, kui just ei leita, et konkreetsetel juhtumil oleks EU Pilotist kasu.

Uue käsitluse rakendamisel väärtustab komisjon ka edaspidi individuaalseid kaebusi, mis on äärmiselt olulised, et tuvastada liidu õiguse täitmise tagamisel esinevaid ulatuslikumaid probleeme, mis mõjutavad kodanike ja ettevõtjate huve. On siiski väga oluline, et kodanikud mõistaksid rikkumismenetluse olemust ja seaksid oma ootused sellele vastavaks. Palju esitatakse kaebusi lootuses, et liidu õiguse rikkumine heastatakse rahaliselt või muul moel. See ei ole rikkumismenetluse eesmärk. Seetõttu saab teatavaid ebaõige kohaldamise üksikjuhtumeid, millega ei tõstatata laiemaid põhimõttelisi küsimusi, sageli rahuldavalt lahendada muude, asjakohasemate mehhanismidega nii liidu kui ka liikmesriigi tasandil. Sellistel juhtudel ja tõhusa õiguskaitse olemasolu korral suunab komisjon üldiselt kaebajad liikmesriigi tasandile.

Sellel kui komisjon toetab liikmesriike liidu õiguse ülevõtmise, kohaldamise ja rakendamise jõupingutustes, on oluline, et liikmesriigid täidaksid ise ühiselt kehtestatud eeskirjade täitmise kohustust ja peaksid neist eeskirjadest kinni. Selles suhtes tugevdab komisjon oma käsitlust sanktsioonidest, mida määratakse riiklikest ülevõtmismeetmetest mitteteavitamise eest: juhtudel, millega Euroopa Kohus tegeleb vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 258 koostoimes artikli 260 lõikega 3, palub komisjon nüüd kohtul kehtestada lisaks perioodilisele karistumaksele süstemaatiliselt ka ühekordne makse.

⁶ [C\(2016\) 8600](#), ELT C 18, 19. jaanuar 2017.

1. Uus hoog töökohtade loomisele ning majanduskasvu ja investeringute edendamisele

Junckeri komisjoni esimene prioriteet on suurendada Euroopa konkurentsivõimet ja soodustada investeringuid, millega luuakse töökohti. Ettevõtete toetamise ja töökohtade loomise sobiva õiguskeskkonna loomise püüdlused võivad aga liiva joosta, kui liidu õigustikku ei kohaldata nõuetekohaselt ja õigeaegselt. Seega aitab liidu õiguse kohaldamise ja rakendamise tagamine märkimisväärselt kaasa ka töökohtade loomisele, majanduskasvule ja investeringutele.

Komisjon keskendus 2016. aastal oma tegevuses õigusnormide täitmise tagamiseks allpool esitatud valdkondadele.

Töötajate vaba liikumise ning töötervishoiu ja -ohutuse valdkonna õigustiku täitmise tagamine

Komisjon jätkas jõupingutusi, et tagada võrdsed tingimused ELi tööturul, kontrollides seda, kas liikmesriigid on töötajate vaba liikumise ning töötervishoiu- ja ohutuse valdkonna direktiivid täielikult ja nõuetekohaselt üle võtnud.

Kahe olulise direktiivi ülevõtmise tähtaeg möödus 2016. aastal: üks neist käsitleb töötajate vaba liikumise õiguste,⁷ teine aga lähetatud töötajate õiguste kasutamist⁸. Kuna mitu liikmesriiki ei teatanud oma ülevõtmismeetmetest tähtajaks, algatas komisjon 2016. aasta septembris mitu rikkumismenetlust.

Töötervishoiu- ja ohutuse valdkonnas möödus 1. juulil 2016 sellise direktiivi tähtaeg, milles käsitletakse tervishoiu- ja ohutusnõudeid elektromagnetväljadega kokkupuutumisel⁹. See direktiiv kujutab endast olulist panust töötajate tervise kaitsesse. Komisjon kontrollib liikmesriikide ülevõtmismeetmeid. 2016. aastal algatas ta hulga rikkumismenetlusi.

Komisjon jätkas sellise direktiivi ülevõtmise kontrollimist, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist,¹⁰ ning saatis päringud kaheksale liikmesriigile, et kontrollida sellise direktiivi õiget rakendamist, millega kaitstakse töötajaid teravate vigastuste eest haigla- ja tervishoiusektoris¹¹.

Keskkonnavalade õigustiku täitmise tagamine

Komisjon seadis ELi keskkonnanäeskirjade jõustamisel sihiks panustamise tervislikumasse keskkonda ning tugevamasse ja rohkem ringmajanduse põhimõttele tuginevasse majandusse, kus ressursse kasutatakse säästlikumalt. Samuti oli eesmärgiks tagada võrdsed tingimused kõikidele liikmesriikidele ja ettevõtjatele, kes peavad täitma keskkonnanõudeid. Täitmise range tagamine ärgitab ka turgu leidma ressursitõhususe suurendamiseks ja impordist sõltumise vähendamiseks uuenduslikke viise ning see annab omakorda ELi ettevõtjatele konkurentsieelise ja aitab luua töökohti.

Mõnes liikmesriigis täheldatakse endiselt olulisi puudujääke liidu keskkonnanõuete rakendamisel ja selle täitmise tagamisel, iseäranis jäätmeäitluse, reoveepuhastite ning õhukvaliteedi piirnormidest kinnipidamise kontekstis.

Komisjon tegeles nende puudujääkidega peamiselt õiguslike vahendite (eelkõige rikkumismenetluste), aga vastavuse toetamiseks ka liikmesriikide ametiasutuste ja teiste sidusrühmadega tehtava tiheda koostöö abil. Selles kontekstis algatas komisjon 2016. aastal keskkonnapoliitika rakendamise läbivaatamise¹². Selle protsessi eesmärk on parandada ühiseid teadmisi liidu keskkonnanõuete ja -

⁷ Direktiiv [2014/54/EL](#).

⁸ Direktiiv [2014/67/EL](#).

⁹ Direktiiv [2013/35/EL](#).

¹⁰ Direktiiv [2014/27/EL](#).

¹¹ Direktiiv [2010/32/EL](#).

¹² [COM\(2016\) 316 final](#).

poliitika rakendamise lünkade kohta igas liikmesriigis ning tegeleda nende lünkade algpõhjustega. Samuti püütakse selle kaudu pakkuda lahendusi, mis täiendavad õiguslikku jõustamist ja ergutavad heade tavade vahetamist. Läbivaatamise aluseks on iga kahe aasta tagant koostatud riigipõhised aruanded, mis keskenduvad iga liikmesriigi keskkonnaõiguse ja -poliitika olulistele teemadele. Need aruanded loovad sobiva pinnase iga liikmesriigiga ja igas liikmesriigis peetavateks dialoogideks.

Põllumajandusala õigustiku täitmise tagamine

Komisjoni täitmise tagamise strateegia keskendus majanduskasvu ja töökohtade loomise toetamise suurima potentsiaaliga põllumajandusmeetmete rakendamise tagamisele. Nende meetmetega panustatakse ka sügavama ja õiglasema siseturu saavutamisse.

Ühine põllumajanduspoliitika ja ELi asjaomaste eeskirjade jõustamine aitavad edendada nii konkurentsivõimet kui ka turule orienteeritust primaarsektoris, kaitstes samal ajal põllumajandustootjaid ootamatute ja tugevate turuhäirete eest. Põhieesmärk on säilitada Euroopa põllumajandustegevus.

2016. aastal pööras komisjon eriti suurt tähelepanu otsetoetusi käsitlevate sätete rakendamisele igas liikmesriigis – see on 2014. aasta ühise põllumajanduspoliitika reformi põhielement. Pärast seda, kui komisjon oli uurinud siseriiklike õigusaktide kokkusobivust liidu sätetega, alustas komisjon mitme liikmesriigiga EU Piloti dialoogi.

Samuti keskendus komisjon ELi põllumajandusdirektiivide nõuetekohase, selge ja õigeaegse ülevõtmise aktiivsele jälgimisele kõikides liikmesriikides. Selle eesmärk oli luua õiguskindlus ning võimaldada kodanikel ja ettevõtjatel ühtse turu võimalustest kasu saada. Komisjon andis liikmesriikidele abi, et aidata neil õigeaegselt rakendada kaseiinide ja kaseinaatide direktiivi¹³ (22. detsembriks 2016).

Merendus- ja kalandusala õigustiku täitmise tagamine

Komisjoni täitmise tagamise strateegia keskendus 2016. aastal kalavarude kaitse ja kalanduskontrolli valdkondadele, mis on olulised, et luua ringmajanduse, kus kalavarusid kasutatakse säästlikult ning kus tagatakse töökohad ja majanduskasv kalandussektoris ka pikemas perspektiivis. Eriti suurt tähelepanu pöörati kalanduse riiklike järelevalvesüsteemide süsteemsetele puudustele, mille tõttu jääb ebaseaduslik kalapüük avastamata. See aga kahjustab sektori jätkusuutlikkust. Lisaks käsitleti mitut liidu ainuvälispädevuse eiramise juhtumit, et toetada ELi eesmärki saada kalandussektoris tugevamaks üleilmseks osalejaks. Pärast mereala ruumilise planeerimise direktiivi¹⁴ mõne sätte ülevõtmise tähtaja möödumist 18. septembril 2016 algatas komisjon rikkumismenetluse viie liikmesriigi vastu, kes ei teavitanud mitte ühestki riiklikust ülevõtmismeesmest. Lisaks algatati veel kolm juhtumit osalise ülevõtmise pärast.

2. Ühendatud digitaalne ühtne turg

Sidevõrke, sisu ja tehnoloogiat käsitlevas komisjoni täitmise tagamise strateegias keskenduti 2016. aastal konkreetsetele prioriteetidele eri sektorites. Nende prioriteetide hulka kuuluvad näiteks elektroonilist sidet käsitlevate õigusaktide struktuursed elemendid, nagu liikmesriikide reguleerivate asutuste sõltumatus, konsulteerimiskorrast ja tähtaegadest kinnipidamine turu läbivaatamise menetluses, spektrihaldus ja asutamisevabadus. Täitmise tagamisel pöörati tähelepanu ka audiovisuaalmeedia teenuste siseturu säilitamise seisukohast hädavajalikele sätetele, nagu päritoluriigi ja teenuste vastuvõtmisvabaduse põhimõtted.

Komisjon algatas rikkumismenetlused enamiku liikmesriikide vastu, sest need ei suutnud kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise direktiivi¹⁵ ja õiguste kollektiivse

¹³ Direktiiv (EL) [2015/2203](#).

¹⁴ Direktiiv [2014/89/EL](#).

¹⁵ Direktiiv [2014/61/EL](#).

haldamise direktiivi¹⁶ täielikult üle võtta. Ta astus järgmisi samme selliste rikkumismenetluste raames, mis olid juba algatatud avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamist käsitleva direktiivi ülevõtmata jätmise tõttu¹⁷. Samuti pidas komisjon liikmesriikidega dialooge vastavusküsimustega tegelemiseks. Nende dialoogide raames käsitleti näiteks praktilist korda e-IDASE määrase nõuetekohaseks rakendamiseks ja õiguste kollektiivse haldamise direktiivi nõuetekohaseks ülevõtmiseks.

3. Vastupidav energialiit ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika

Komisjoni vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegias¹⁸ on sätestatud, et „energialiidu loomisel on prioriteediks olemasolevate energeetikaalaste ja energeetika valdkonnaga seotud õigusaktide täielik rakendamine ja täpne täitmine“.

Komisjon jälgis tähelepanelikult kliima- ja energiapoliitika õigustiku kohaldamist. Ta kontrollis korrapäraselt mitme direktiivi ülevõtmist ja järgimist liikmesriikides. Samuti jätkas ta juba pooleliolevaid rikkumismenetlusi, mille raames käsitleti järgmiste õigusaktide ülevõtmist:

- kolmanda energiapaketi direktiivid¹⁹;
- hoonete energiatõhususe direktiiv²⁰;
- direktiiv, millega määratakse kindlaks nõuded elanikkonna tervise kaitsmiseks olmevees sisalduvate radioaktiivsete ainete eest²¹;
- radioaktiivsete jäätmete direktiiv²²;
- energiatõhususe direktiiv²³;
- avamereohutuse direktiiv²⁴;
- taastuvenergia direktiiv²⁵;
- naftavarude direktiiv²⁶;
- gaasivarustuse kindluse tagamist käsitlev määrus²⁷;
- ELi heitkogustega kauplemise süsteemi direktiivid²⁸;
- kütuse kvaliteedi direktiiv²⁹ ning
- süsinikdioksiidi geoloogilise säilitamise direktiiv³⁰.

Pärast vastavuskontrolle alustas komisjon 2016. aastal EU Piloti dialoogi mitme liikmesriigiga. Samuti algatati süstemaatiliste vastavuskontrollide järel ja puuduliku aruandluse tõttu energiatõhususe ja tuumaenergia valdkonnas 31 rikkumismenetlust.

4. Süvendatud ja õiglasem, tugevama tööstusbaasiga siseturg

Ühtne turg pakub Euroopa ettevõtjatele tohutult võimalusi ning tagab tarbijatele suurema valiku ja madalamad hinnad. Samuti võimaldab see inimestel reisida ning elada, töötada ja õppida seal, kus nad soovivad. Kuid need hüved ei materialiseeru, kui ühtse turu eeskirju ei kohaldata või ei rakendata või kui esinevad muud takistused.

¹⁶ Direktiiv [2014/26/EL](#).

¹⁷ [Direktiiv 2013/37/EL](#).

¹⁸ [COM\(2015\) 80](#).

¹⁹ Direktiivid [2009/72/EÜ](#) ja [2009/73/EÜ](#).

²⁰ Direktiiv [2010/31/EL](#).

²¹ Direktiiv [2013/51/Euratom](#).

²² Direktiiv [2011/70/Euratom](#).

²³ Direktiiv [2012/27/EL](#).

²⁴ Direktiiv [2013/30/EL](#).

²⁵ Direktiiv [2009/28/EÜ](#).

²⁶ Direktiiv [2009/119/EÜ](#).

²⁷ Määrus (EL) [Nr 994/2010](#).

²⁸ Direktiivid [2008/101/EÜ](#) ja [2009/29/EÜ](#).

²⁹ Direktiiv [2009/30/EÜ](#).

³⁰ Direktiiv [2009/31/EÜ](#).

Konkurentsialase õigustiku täitmise tagamine

Komisjoni täitmise tagamise meetmed konkurentsivaldkonnas keskendusid vastavuse tagamisele ELi eeskirjadega ja riigiabi nõuetega. 2016. aastal jätkas komisjon rikkumismenetlust, mille eesmärk oli võidelda ühe ettevõtja turgu valitseva seisundi võimaliku tugevdamise vastu ühe liikmesriigi elektriturul. See tulenes liikmesriigi võetud meetmetest, mis annavad turgu valitsevale ettevõtjale kõige rohkem hüdroenergia soodustusi väga pikaks ajaks ilma hankemenetlust korraldamata.

Riigiabi otsuste jõustamine on vajalik komisjoni tehtava riigiabikontrolli usaldusväärsuse tagamiseks. 2016. aastal otsustas komisjon esitada ELi toimimise lepingu artikli 260 lõige 2 alusel Euroopa Kohtule hagi Kreeka vastu, sest Kreeka ei olnud rakendanud komisjoni 2008. aasta tagasinõude otsust Hellenic Shipyards'i asjas ega täitnud Euroopa Kohtu 2013. aasta otsust³¹.

Komisjon on aidanud liikmesriikidel rakendada konkurentsieeskirjade rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist käsitlevat direktiivi³² ja jätkab oluliste jõupingutuste tegemist, et tagada selle direktiivi õigeaegne ja nõuetekohane rakendamine.

Ühtse turu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEd e õigustiku täitmise tagamine

Komisjoni ühtse turu strateegias³³ visandatakse eeskirjade järgimise ja aruka jõustamise kultuur. See hõlmab holistilist lähenemisviisi siseturu eeskirjade täitmise tagamisel. Selline käsitlus hõlmab kõiki poliitikaloo etappe alates poliitika kujundamisest kuni ühtse turu eeskirjade ülevõtmise, rakendamise ja aruka jõustamiseni kooskõlas parema õigusloome põhimõttega. Strateegia sisaldab hindamis- ja jõustamisaspektide paremat lõimimist poliitika kujundamisse ning paremat abi ja suuniseid liikmesriikidele ning ettevõtjatele ühtse turu eeskirjade rakendamiseks. Üldine eesmärk on parandada vastavust konkreetset ühtse turu eeskirjadele ja liidu õigusele üldiselt.

Kooskõlas selle käsitlusega pakub komisjon liikmesriikidele juhiseid, nagu ka 2016. aastal, mil komisjon tagas õigusloome nt kohaldatavate ELi eeskirjade kohta uuenduslikes jagamismajanduse ja e-kaubanduse valdkondades³⁴. Samuti pakub komisjon ELi kodanikele ja ettevõtjatele juhiseid, et tagada ühtse turu eeskirjadest tulenevatest õigustest kasu saamine. Selleks suunab komisjon kodanikud ja ettevõtjad asjakohaste hüvitismehhanismide (näiteks SOLVITi) juurde. Samal ajal aitavad SOLVITi juhtumite kaudu kogutud tõendid komisjonil tuvastada võimalikke liidu õiguse rikkumisi ning see teeb SOLVITist täitmise tagamise aruka tööriista.

2016. aastal rakendas komisjon oma aruka jõustamise käsitlust muu hulgas kahes konkreetses valdkonnas. Teenindussektoris nõudis komisjon, et üheksa liikmesriiki eemaldaks üleliigsed ja põhjendamatud teenuste osutamise takistused kogu siseturul. Komisjon leidis, et nendes liikmesriikides on teatavatele teenuseosutajatele kehtestatud nõuded vastuolus teenuste direktiiviga³⁵. Autotööstuse sektoris jälgib komisjon väga hoolikalt seda, kuidas täidavad riigiasutused kehtivaid ELi eeskirju. 2016. aastal algatas komisjon rikkumismenetlused seitsme liikmesriigi vastu, kes ei täitnud ELi sõidukite tüübikinnituse õigusaktidest tulenevaid kohustusi³⁶. Need menetlused olid konkreetset suunatud liikmesriikide suutmatusele kehtestada või kohaldada sanktsioonide süsteeme, mille abil takistatakse autotootjaid rikkumast auto heitmenorme käsitlevaid õigusakte.

Lisaks algatas komisjon rikkumismenetlused enamiku liikmesriikide vastu, kes ei võtnud täielikult üle direktiive riigihangete,³⁷ legaalmetroloogia,³⁸ täiustatud tehniliste ja tootmissüsteemide,³⁹

³¹ Kohtuasi [C-246/12P](#); Ellinika Nafpigeia vs. komisjon.

³² Direktiiv [2014/104/EL](#).

³³ [COM\(2015\) 550 final](#).

³⁴ [COM\(2016\) 356 final](#).

³⁵ Direktiiv [2006/123/EÜ](#).

³⁶ Direktiiv [2007/46/EÜ](#) ja määrus (EÜ) nr [715/2007](#).

³⁷ Direktiivid [2014/23/EL](#), [2014/24/EL](#) ja [2014/25/EL](#).

³⁸ Direktiivid [2014/31/EL](#), [2014/32/EL](#) ja [2015/13/EL](#).

³⁹ Direktiivid [2013/53/EL](#), [2014/29/EL](#), [2014/30/EL](#), [2014/33/EL](#), [2014/34/EL](#), [2014/35/EL](#), [2014/53/EL](#) ja [2014/68/EL](#).

tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide ja kaitseotstarbeliste toodete⁴⁰ ning siseturu infosüsteemi kohta⁴¹.

Kapitaliturgude liidu ja finantsteenuste õigustiku täitmise tagamine

Kapitaliturgude liidu eesmärk on lihtsustada uuenduslike ettevõtjate, idufirmade ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele. Sellega püütakse muuta ELi kapitaliturud jae- ja institutsioonilistele investoritele atraktiivsemaks ning laiendada veelgi piiriüleseid investeeeringuid. Samuti püütakse kapitaliturgude liidu kaudu aidata pärast kriisi taastada finantssektoris stabiilsust ja usaldust.

Komisjoni 2015. aasta kapitaliturgude liidu loomise tegevuskava⁴² täiendati 2016. aasta septembris teatisega „Kapitaliturgude liit: reformi kiirendamine“⁴³. Komisjoni täitmise tagamise toimingutega toetatakse seda algatust, aidates eemaldada piiriüleste investeeeringute takistusi liikmesriikides (nt kuldaktsiate juhtumid, investeeeringute piirangud) ja tagades kapitaliturgude liidu direktiivide täieliku rakendamise kapitaliturgude suhtes. Näiteks algatas komisjon rikkumismenetluse 21 liikmesriigi vastu seoses läbipaistvusdirektiivi⁴⁴ ülevõtmisega. Läbipaistvusdirektiivi eesmärk on tagada, et väärtpaberite emitendid avalikustavad teatava olulise teabe oma tegevuse kohta.

Majanduskriisi järel võeti vastu mitu direktiivi, et ELi finantsteenuste turgu veelgi enam avada ning finantssektori vastupidavust ja stabiilsust tugevdada. Peamised meetmed hõlmavad raamatupidamise ja auditi direktiive,⁴⁵ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeeringuks loodud ettevõtjaid käsitlevat direktiivi⁴⁶ ja hüpoteekkrediidi direktiivi⁴⁷. 2016. aastal keskendus komisjon oma tegevuses nende direktiivide lõpliku rakendamise tagamisele, kontrollides nende täielikku ja nõuetekohast ülevõtmist. Näiteks algatas ta rikkumismenetlused 20, 16 ja 18 liikmesriigi vastu vastavalt hüpoteekkrediidi direktiivi, vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeeringuks loodud ettevõtjaid käsitleva direktiivi ja auditidirektiivi hilinenud ülevõtmise tõttu.

Maksustamis- ja tolliküsimuste õigustiku täitmise tagamine

Käibemaksudirektiivi ja aktsiisidirektiivi tõlgendamise asjus tehtud Euroopa Kohtu otsuste järel keskendus komisjon selle tagamisele, et neid otsuseid kohaldatakse kõikides liikmesriikides. Lisaks uuris komisjon mitut autode maksustamise juhtumit, kuna leidis, et sõiduki registreerimise maksustamise neutraalsust on rikutud.

Otsese maksustamise valdkonnas jätkas komisjon piiriüleste pärandite, piiriüleste töötajate (kes elavad ühes liikmesriigis, kuid töötavad teises) ja n-ö liikuvate isikute (kes kolivad reaalset ühest ELi liikmesriigist teise) ELi-sisese õiglase maksustamise kontrollimist. Kapitaliturgude liidu loomise tegevuskava raames algatas komisjon uue uuringu pensionifondide ja elukindlustusandjate piiriülestele investeeeringutele kehtestatud diskrimineerivate maksutõkete kohta.

Pärast Euroopa Kohtu otsust⁴⁸ käivitas komisjon ka horisontaalsed vastavuskontrollid, et uurida liikmesriikides deklareerimata sularaha ELi toomise eest määratud trahvide proportsionaalsust.

Tarbijakaitsealase õigustiku täitmise tagamine

2016. aasta alguses rajas komisjon Euroopa internetipõhise vaidluste lahendamise platvormi⁴⁹. Platvorm aitab lihtsustada selliste kohtuväliste vaidluste lahendamist, mis tulenevad müügist või

⁴⁰ Direktiivid [2014/28/EL](#) ja [2016/970/EL](#).

⁴¹ Direktiiv [2013/55/EL](#).

⁴² [COM\(2015\) 468](#) final.

⁴³ [COM\(2016\) 601](#) final.

⁴⁴ Direktiiv [2013/50/EL](#).

⁴⁵ Direktiivid [2013/34/EL](#) ja [2014/56/EL](#).

⁴⁶ Direktiiv [2014/91/EL](#).

⁴⁷ Direktiiv [2014/17/EL](#).

⁴⁸ Chmielewski, [C-255/14](#).

teenuste osutamise lepingutest, mille ELi tarbijad on veebis sõlminud. Platvormi toimimise eeldus on, et liikmesriikides on rakendatud tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv ja seda kohaldatakse seal nõuetekohaselt. Seega on tegemist komisjoni täitmise tagamise töö prioriteediga⁵⁰.

2016. aastal jätkas komisjon tarbijaõiguste direktiivi ülevõtmise riiklike meetmete täielikkuse ja õigsuse hindamist⁵¹.

2016. aasta lõpus oli pooleli veel 13 rikkumismenetlust ebaausate kaubandustavade direktiivi⁵² ülevõtmise asjus. Paljud liikmesriigid algatasid õigusaktide muutmise, et viia oma õigusaktid direktiiviga vastavusse. Lisaks avaldas komisjon 2016. aasta maikuus läbivaadatud juhenddokumendi direktiivi kohaldamise kohta. Juhenddokumendi eesmärk on parandada direktiivi nõuete, iseäranis digitaalmajanduse valdkonna uusi ärimudeleid ja turuosalisi käsitlevate nõuete täitmist.

Komisjon algatas ka rikkumismenetlused maksekontode direktiivi⁵³ ülevõtmist käsitlevatest meetmetest teavitamata jätmise tõttu. Direktiivis nõutakse, et kõik ELi liikmesriigid tagaksid tarbijate juurdepääsu põhimaksekontole, ja sellega muudetakse lihtsamaks niisuguste kontode eest nõutavate pangatasude võrdlemine. Samuti kehtestatakse sellega kiire ja lihtne menetlus tarbijatele, kes viivad oma maksekonto üle teise panku või teise makseteenuse pakkuja juurde.

Komisjoni töö pakettreiside direktiivi⁵⁴ rakendamise tagamiseks tõi kaasa seadusandlikud muudatused viies liikmesriigis. 2016. aastal aitas komisjon liikmesriikidel direktiivi ülevõtmiseks valmistuda, korraldades kolm ülevõtmise teemalist töötuba riiklike ekspertide jaoks⁵⁵.

Üks rikkumismenetlus osaaajalise kasutamise õiguse direktiivi⁵⁶ nõuetekohase ülevõtmise asjus on veel pooleli, aga komisjon lõpetas 2016. aastal muud menetlused pärast asjaomastes liikmesriikides tehtud seadusandlikke muudatusi.

Tervishoiu- ja toiduohutusõigustiku täitmise tagamine

Komisjoni keskendus 2016. aastal tervishoiusektoris riiklike õigusaktide ning inimkudesid ja -rakke⁵⁷ ja piiriülest tervishoidu⁵⁸ käsitlevate direktiivide vastavuse kontrollimisele ning algatas vajaduse korral rikkumismenetlused.

Loomade heaolu sektoris on vastavus munakanade kaitse direktiivist ja emiste rühmas pidamise direktiivist⁵⁹ tulenevatele nõuetele saavutatud ning enamik rikkumismenetlusi on lõpetatud.

Liikuvuse ja transpordi alase õigustiku täitmise tagamine

Selles valdkonnas algatas ja viis komisjon läbi rikkumismenetlused asjades, millel on otsene mõju siseturu väljakujundamisele:

- sõiduautode diskrimineerivad kasutusmaksud;
- juurdepääsupiirangud autoveo-ettevõtja elukutsele;
- asutamisvabadust piiravad tõkked, mis on põhjustatud sadamatöötajate värbamisel kehtivatest monopoolsetest tingimustest, ning

⁴⁹ Määrus (EL) nr [524/2013](#).

⁵⁰ Direktiiv [2013/11/EL](#).

⁵¹ Direktiiv [2011/83/EL](#).

⁵² Direktiiv [2005/29/EÜ](#).

⁵³ Direktiiv [2014/92/EL](#).

⁵⁴ Direktiiv [90/314/EMÜ](#).

⁵⁵ Direktiiv [2015/2302/EL](#), mille ülevõtmise tähtaeg on 1. jaanuar 2018.

⁵⁶ Direktiiv [2008/122/EÜ](#).

⁵⁷ Direktiiv [2004/23/EÜ](#).

⁵⁸ Direktiiv [2011/24/EL](#).

⁵⁹ Direktiivid [1999/74/EÜ](#) ja [2008/120/EÜ](#).

- miinimumpalka käsitlevatest liikmesriikide õigusaktidest tulenevad piirangud veoteenuste osutamisele ja kaupade vabale liikumisele.

2016. aastal suurendasid liikmesriigid oma jõupingutusi viia siseriiklikud sätted kooskõlla elektroonilise maanteemaksu koostalitlusvõimet käsitleva direktiivi⁶⁰ sätetega. Seetõttu sai komisjon lõpetada mitme liikmesriigi suhtes algatatud rikkumismenetlused. Sellegipoolest ei olnud enamik liikmesriike suutelised võtma tähtajaks üle direktiivi alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta⁶¹.

Komisjon suunas oma jõupingutused ka ohutusküsimustele, eelkõige merendussektoris. Ta tugevdas kõnealuses valdkonnas liidu õiguse kohaldamise järelevalvet ning algatas 2016. aastal mitu rikkumismenetlust õnnetusjuhtumite uurimise,⁶² sadamariigi kontrolli⁶³ ja lipuriigi⁶⁴ küsimusi käsitleva liidu õiguse kohaldamise asjus või jätkas juba algatatud menetlusi. Komisjon jätkas vastavuskontrollide tegemist juhilubade direktiivi⁶⁵ ja kolme raudteedirektiivi⁶⁶ rakendamise asjus.

5. Põhjalikum ja õiglasem majandus- ja rahaliit

ELi pangandusliidu eeskirjade eesmärk on tagada, et pangad oleksid tugevamad ja parema järelevalve all ning et vajaduse korral oleks probleeme kergem lahendada ilma maksumaksjate raha kasutamata. Majanduskriisi järel kehtestas EL arvukalt meetmeid, et avada ELi ühtset finantsteenuste turgu veelgi rohkem tarbijate ja ettevõtjate jaoks, parandada finantseerimisasutuste järelevalvet ning tugevdada finantssektori vastupidavust ja stabiilsust. See uus raamistik põhineb sellistel meetmetel nagu kapitalinõuete direktiivi IV pakett,⁶⁷ hoiuste tagamise skeemi direktiiv⁶⁸ ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv⁶⁹. Komisjoni 2016. aasta tegevus keskendus nende direktiivide täieliku ja nõuetekohase ülevõtmise kontrollimisele. Näiteks saatis komisjon mitmele liikmesriigile põhjendatud arvamuse kapitalinõuete direktiivi IV paketi, hoiuste tagamise skeemi direktiivi ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi puuduliku ülevõtmise kohta.

6. Vastastikusel usaldusel põhinev õigusruum ja põhiõigused

Komisjon peab esmatähtsaks nende rikkumistega tegelemist, mis toovad esile ELi institutsioonilise raamistiku toimimist õhnestavad süsteemsed nõrkused. Eeskätt kehtib see rikkumiste kohta, mis mõjutavad riikide kohtusüsteemide suutlikkust panustada liidu õiguse täitmise tulemuslikku tagamisse. Komisjoni tegevusel on oluline roll juhul, kui siseriiklikud õigusriigi kaitsmise meetmed ei ole enam võimelised õigusriigile avalduva süsteemse ohuga toime tulema. See peegeldab asjaolu, et õigusriigi põhimõtte järgimine on eeltingimuseks aluslepingutest tulenevate õiguste ja kohustuste järgimisele.

Selles kontekstis astus komisjon õigusriigi tugevdamise raamistikus⁷⁰ samme, et käsitleda Poola õigussüsteemi olulisi muudatusi, mis kahjustavad konstitutsioonikohtu nõuetekohast toimimist ja tõhusust. Pärast seda, kui komisjon võttis 1. juunil 2016 vastu arvamuse Poolas valitseva olukorra kohta, võttis komisjon 27. juulil vastu esimese ja 21. detsembril teise soovitusel. Komisjon oli mures Poolas õigusriigile avalduva süsteemse ohu pärast, sest konstitutsioonikohtul takistati 2015. ja 2016. aastal tehtud reformidega tõhusa põhiseaduslikkuse järelevalve tagamist. Selline olukord mõjutab negatiivselt konstitutsioonikohtu (mis on üks olulisemaid õigusriigi kaitsjaid Poolas) terviklikkust ja stabiilsust ning selle nõuetekohast toimimist.

⁶⁰ Direktiiv [2004/52/EÜ](#).

⁶¹ Direktiiv [2014/94/EL](#).

⁶² Direktiiv [2009/18/EÜ](#).

⁶³ Direktiiv [2009/16/EÜ](#).

⁶⁴ Direktiiv [2009/15/EÜ](#).

⁶⁵ Direktiiv [2006/126/EÜ](#).

⁶⁶ Direktiivid [2012/34/EL](#), [2008/57/EÜ](#) ja [2004/49/EÜ](#).

⁶⁷ Direktiiv [2013/36/EL](#).

⁶⁸ Direktiiv [2014/49/EL](#).

⁶⁹ Direktiiv [2014/59/EL](#).

⁷⁰ [COM\(2014\) 158 final/2](#).

Isikute liikumisvabaduse valdkonnas hindas komisjon põhjalikult Tšehhi Vabariigis, Iirimaa ja Slovakkias vastu võetud uute siseriiklike õigusaktide vastavust vaba liikumise õigust ja ELi kodanike elamisõigust käsitlevatele ELi eeskirjadele.

Kriminaal- ja menetlusõiguse valdkonnas täiendati menetlusõiguste tegevuskava kolme uue direktiivi vastuvõtmisega. Nendes käsitletakse süütluse presumptsiooni teatavate aspektide tugevdamist ja õigust viibida kohtulikult arutelul,⁷¹ laste menetluslikke tagatisi⁷² ja õigusabi⁷³. Samal ajal on kuriteoohvrite õiguste direktiivi⁷⁴ ülevõtmine toimunud üheksas liikmesriigis endiselt puudulikult. 2016. aastal hindas komisjon ka seda, kas liikmesriigid on nõuetekohaselt üle võtnud direktiivi, milles käsitletakse õigust suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses,⁷⁵ ning direktiivi, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet⁷⁶.

Peaaegu kõik liikmesriigid on lõpetanud Euroopa lähenemiskeelu direktiivi ülevõtmise⁷⁷. Selle dokumendi praktiline rakendamine oleneb kasutajate (ohvrid ja õigusvaldkonna töötajad) teadlikkusest. Praeguseks on piiriüleselt tunnustatud üksnes mõnda kaitsemeetet. Komisjon võttis endale ülesandeks avaldada aruande selle kohaldamise kohta, kui saadaval on rohkem andmeid väljastatud või tunnustatud keeldude kohta.

2016. aasta septembris algatas komisjon rikkumismenetlused 18 liikmesriigi vastu, kes ei teavitanud riiklikest meetmetest, millega võetakse üle turukuritarvituste korral kohaldatavate kriminaalkaristuste direktiiv⁷⁸.

Andmekaitse valdkonnas tunnistatakse 2016. aastal vastu võetud isikuandmete kaitse üldmäärusega⁷⁹ kehtetuks ja asendatakse kehtiv õigusakt⁸⁰ alates 25. maist 2018. Komisjon hindab valdkonna õigusaktide täitmist uue õigustiku valguses. Lisaks alustas komisjon ettevalmistavat tööd, et aidata liikmesriikidel ja sidusrühmadel rakendada ning kohaldada uut politseitöö ja kriminaalõiguse valdkonna andmekaitse direktiivi,⁸¹ millega asendatakse kehtiv raamotsus⁸².

2016. aastal tehti tööd **Euroopa julgeoleku tegevuskava**⁸³ ja noore julgeolekuliidu arendamise kontekstis. 2016. aasta septembris võttis komisjon kasutusele spetsiaalse portfelli ja usaldas volinikule julgeolekuliidu rakendamise vastutuse.

Töö õigusnormide täitmise tagamiseks moodustas osa komisjoni vastusest 2016. aastal toimunud traagilistele terrorirünnakutele. Rikkumismenetlusi algatati lõhkeainete lähteainete turustamist ja kasutamist käsitleva määruse⁸⁴ ebaõige rakendamise eest. Samuti algatas komisjon esimesed rikkumismenetlused endisesse kolmandasse sambasse kuuluvate vahendite suhtes. Need menetlused algatati sellistest riiklikest meetmetest teavitamata jätmise eest, millega tuli rakendada nn Rootsi algatus,⁸⁵ millega lihtsustatakse teabe ja jälitusteabe vahetust ELi õiguskaitseorganite vahel, ning suutmatuse eest täita Prümi otsuseid,⁸⁶ milles käsitletakse teabe jagamist terrorismi ja raskete kuritegudega võitlemiseks.

⁷¹ Direktiiv (EL) [2016/343](#).

⁷² Direktiiv (EL) [2016/800](#).

⁷³ Direktiiv (EL) [2016/1919](#).

⁷⁴ Direktiiv [2012/29/EL](#).

⁷⁵ Direktiiv 2010/64/EL.

⁷⁶ Direktiiv [2012/13/EL](#).

⁷⁷ Direktiiv [2011/99/EL](#).

⁷⁸ Direktiiv [2014/57/EL](#).

⁷⁹ Määrus (EL) nr [2016/679](#).

⁸⁰ Direktiiv [95/46/EÜ](#).

⁸¹ Direktiiv (EL) 2016/680.

⁸² Nõukogu raamotsus [2008/977/JSK](#).

⁸³ [COM\(2015\) 185](#) final.

⁸⁴ Määrus (EL) nr [98/2013](#).

⁸⁵ Nõukogu raamotsus [2006/960/JSK](#).

⁸⁶ Otsused [2008/615/JSK](#) ja [2008/616/JSK](#).

Komisjon lõpetas inimkaubanduse vastase direktiivi⁸⁷ ja laste seksuaalse ärakasutamise vastase direktiivi⁸⁸ ülevõtmise kontrollimise. Seega lõpetati peaaegu kõik rikkumismenetlused, mille raames käsitleti nende direktiivide rakendamise riiklikest meetmetest teatamata jätmist. Komisjon jätkas siiski rikkumismenetlusi nendest siseriiklikest meetmetest teavitamata jätmise eest, millega rakendatakse infosüsteemide vastu suunatud ründeid käsitlevat direktiivi⁸⁹. Samuti algatas ta rikkumismenetlusi sellistest siseriiklikest meetmetest teatamata jätmise eest, millega rakendatakse kuriteovahendite ja kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise direktiivi.⁹⁰

Komisjon annab Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule korrapäraselt aru tõhusa ja tõelise julgeolekuliidu loomise edusammudest. Julgeolekuliidu tugevdamisse panustatakse ka komisjoni tööga õigusnormide täitmise tagamiseks.

7. Uue rändepoliitika suunas

Komisjon reageerib kujunevatele rände- ja julgeolekuolukordadele nii **Euroopa rände tegevuskava**⁹¹ kui ka korrapäraselt esitatavate rakenduspakettide täitmise tagamisega.

Selles kontekstis tegi komisjon 2016. aastal järelkontrolli 2015. aastal algatatud rikkumismenetlustele Euroopa ühise varjupaigasüsteemi vahenditest teatamata jätmise või nende ebaõige rakendamise eest. Ta esitas põhjendatud arvamused neile liikmesriikidele, kes ei olnud endiselt teatanud riiklikest meetmetest varjupaigamenetluste direktiivi⁹² ja vastuvõtutingimuste direktiivi⁹³ ülevõtmiseks. Samuti esitas ta põhjendatud arvamused nendele liikmesriikidele, kes ei olnud teavitanud meetmetest sellise direktiivi täielikuks ülevõtmiseks, millega laiendatakse pikaajalise elaniku staatust rahvusvahelise kaitse saajatele⁹⁴. Komisjon otsustas lõpetada kolm 2015. aastal Eurodaci määruse⁹⁵ ebaõige rakendamise eest algatatud rikkumismenetlust.

Tagasisaatmisdirektiivi⁹⁶ nõuetekohane rakendamine on ebaseadusliku rände ärahoidmise ja selle vastu võitlemise valdkonnas rände tegevuskava eesmärkide saavutamiseks endiselt oluline. Komisjon saatis ühele liikmesriigile põhjendatud arvamuse selle direktiivi ebaõige rakendamise pärast. Komisjon annab Euroopa rände tegevuskava rakendamisest korrapäraselt aru.

Komisjon algatas ka rikkumismenetlused nendest riiklikest meetmetest teatamata jätmise eest, millega rakendatakse kolmandate riikide kodanike hooajatöötajatena riiki sisenemise ja seal viibimise tingimusi käsitlevat direktiivi⁹⁷.

8. Koostöö liikmesriikidega, et tagada liidu õiguse nõuetekohane rakendamine

8.1. Rakenduskavad: ülevaade olukorrast

Parema õigusloome paketi kohustus komisjon liikmesriike õigusaktide ülevõtmisel ja rakendamisel aktiivselt abistama, koostades teatavate direktiivide ja määruste jaoks rakenduskavad. Ehkki vastutus liidu õiguse kohaldamise eest lasub liikmesriikidel, on rakenduskavade eesmärk aidata neil seda tõhusalt ja õigeaegselt teha. Rakenduskavades tehakse kindlaks probleemid, millega liikmesriikidel tuleb kokku puutuda ning mida nad peavad õiguse ülevõtmiseks ja rakendamiseks ette valmistades arvesse võtma. Samuti on neis ette nähtud mitmesugused vahendid, nagu suunisdokumendid, eksperdirühmad ja spetsiaalsed veebisaidid, et aidata liikmesriikidel rakendada ELi õigusakte.

⁸⁷ Direktiiv [2011/36/EL](#).

⁸⁸ Direktiiv [2011/93/EL](#).

⁸⁹ Direktiiv [2013/40/EL](#).

⁹⁰ Direktiiv [2014/42/EL](#).

⁹¹ [COM\(2015\) 240 final](#).

⁹² Direktiiv [2013/32/EL](#).

⁹³ Direktiiv [2013/33/EL](#).

⁹⁴ Direktiiv [2011/51/EL](#).

⁹⁵ Määrus (EL) nr [603/2013](#).

⁹⁶ Direktiiv [2008/115/EÜ](#).

⁹⁷ Direktiiv [2014/36/EL](#).

2016. aastal koostas komisjon rakenduskava reisilaevade ohutust käsitleva kolme direktiivi ettepaneku⁹⁸ tõhusa ülevõtmise ja rakendamise tagamiseks. Kavas loetletakse tegevused, mis on vajalikud lihtsustamismeetmete rakendamiseks, ja tuvastatakse rakendamise peamised tehnilised, õiguslikud ja ajalised probleemid.

ELi tasandil toetavate meetmete kontekstis kavatseb komisjon kasutada laialdaselt olemasoleva reisilaevade ohutuse eksperdirühma abi, et töötada välja rakendusmeetmed ja lihtsustada ülevõtmisprotsessi. Samuti kavatseb ta kasutada eksperdirühmade abi sadamariigi kontrollide käigus ja riigisisese ühtse liidese rakendamisel. Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (EMSA) abiga organiseeritakse hulgaliselt eritöötubasid ja korrespondentühmade kohtumisi, et arendada edasi tehnilisemat laadi küsimusi ja pakkuda ülevõtmisperioodi jooksul tehnilist abi. Liikmesriikide taotlusel võiks EMSA teha külastusi, et selgitada välja mis tahes ülevõtmisega seotud probleemid ja pakkuda vajaduse korral tehnilist abi.

Riiklikul tasandil vastutavad liikmesriigid asjaomaste pädevate asutuste ning majandustegevuses osalejate (nagu laevatehased, laevaomanikud, laevakasutajad ja reisijäähendused) vahelise koordineerimise eest.

Komisjon teeb liikmesriikides rakenduskavade kasutamise järelevalvet.

8.2. Selgitavad dokumendid: ülevaade olukorrast

ELi institutsioonid ja liikmesriigid leppisid 2011. aastal kokku, et kui liikmesriigid teatavad komisjonile riigisisestest ülevõtmismeetmetest, võidakse neilt nõuda ka selliste dokumentide esitamist, milles selgitatakse, kuidas nad on direktiivid oma õigusesse üle võtnud⁹⁹. Komisjon võib paluda liikmesriikidel esitada need selgitavad dokumendid põhjendatud juhtudel¹⁰⁰.

Selgitavatel dokumentidel on oluline roll riigisiseste ülevõtmismeetmete paremal mõistmisel. Need aitavad lihtsustada vastavuse jälgimist: ilma selgitavate dokumentideta läheks vaja märkimisväärsed ressursse ja arvukaid kontakte riigiasutustega, et selgitada välja igas liikmesriigis rakendatud ülevõtmismeetodid. Kuna ülevõtmismeetmed tuleb ühitada olemasoleva keerulise õigusraamistikuga, tekib ülevõtmise tulemusel sadu meetmeid, mida tuleks kontrollida.

2016. aastal nõudis komisjon selgitavaid dokumente 20 ettepaneku puhul kokku 40 Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud direktiivi ettepanekust. 37 direktiivi seas, mille parlament ja nõukogu aasta jooksul vastu võtsid, oli kaheksa direktiivi, mille kohta oli komisjon nõudnud selgitavaid dokumente. Kõigi kaheksa puhul jäi kokkulepitud põhjendus selliste dokumentide vajalikkuse kohta lõppteksti alles.

Liikmesriigid pidid võtma aasta jooksul üle 70 direktiivi¹⁰¹. Neist 20 puhul olid nad kohustunud esitama selgitavad dokumendid. Nende direktiivide puhul on käimas riiklike menetluste hindamise protsess.

⁹⁸ Ettepanek võtta vastu direktiiv liinivedudel kasutatavate parvlaevade ja kiirreisilaevade ohutu käitamise tagamiseks kasutatava kontrollide süsteemi kohta ([COM\(2016\) 371](#)); ettepanek võtta vastu direktiiv, millega muudetakse direktiivi [2009/45/EÜ](#) reisilaevade ohutuseeskirjade ja -nõuete kohta ([COM\(2016\)369](#)) ja ettepanek võtta vastu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi [98/41/EÜ](#) ühenduse liikmesriikide sadamatesse või sadamatest liiklevate reisilaevade pardal olevate isikute registreerimise kohta ([COM\(2016\) 370](#)).

⁹⁹ See põhimõte sisaldub 1) 28. septembril 2011. aastal komisjoni ja liikmesriikide vahel sõlmitud ühises poliitilises deklaratsioonis ([ELT 2011/C 369/02](#)) ning 2) 27. oktoobril 2011. aastal Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel sõlmitud ühises poliitilises deklaratsioonis ([ELT 2011/C 369/03](#)).

¹⁰⁰ Standardpõhjendus on sellistes direktiivides järgmine: liikmesriigid „kohustuvad lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevatele teadetele ühe või mitu selgitavat dokumenti, mis võidakse esitada vastavustabelite või muude sama eesmärgiga dokumentide kujul“. Komisjon põhjendab „vastavaid ettepanekuid esitades iga üksiku juhtumi puhul eraldi vajadust selliste dokumentide järele ja nende esitamise proportsionaalsust“.

¹⁰¹ Neist mõne puhul anti mõnele liikmesriigile üleminekuaeg ja mõnda liikmesriiki need direktiivid üldse ei puuduta.

Viis direktiivi 20st, mille kohta liikmesriigid olid kohustatud esitama 2016. aastal selgitavaid dokumente, käsitlesid **finantsturge**. Liikmesriigid teavitasid komisjoni järgmisest selgitavate dokumentide arvust:

- 26 selgitavat dokumenti hüpoteekkrediidi direktiivi¹⁰² kohta (sh 7 vastavustabelit);
- 13 selgitavat dokumenti hoiuste tagamise skeemi direktiivi¹⁰³ kohta (sh 9 vastavustabelit);
- 12 selgitavat dokumenti auditidirektiivi¹⁰⁴ kohta (sh 8 vastavustabelit);
- 19 selgitavat dokumenti vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid käsitleva direktiivi¹⁰⁵ kohta (sh 14 vastavustabelit) ning
- 16 selgitavat dokumenti maksekontode direktiivi¹⁰⁶ kohta (sh 5 vastavustabelit).

Üldiselt edastavad liikmesriigid finantsturge käsitlevad selgitavad dokumendid koos viimase dokumendiga, mille nad lähetavad täielikku ülevõtmist deklareerides, ent vahel saadetakse selgitavad dokumendid ka hiljem. Enamikul juhtudel esitati selgitava dokumendina vastavustabel, mis sisaldas harilikult teavet direktiivi sätete ülevõtmise ja seonduvate siseriiklike sätete kohta. Esitatud dokumentide kvaliteet on erinev. Sageli on vastavustabel väga üldine ja sisaldab üksnes ELi õigusakti (nt vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid käsitlev direktiiv) ja siseriikliku teksti vahelisi ristviiteid. Teinekord sisaldab selgitav dokument ka teksti ülevõtmismeetmete kohta ja selgitavaid märkusi, et lihtsustada ülevõtmise kontrollimist. Kolmel juhul sisaldasid selgitavad dokumendid nii auditidirektiivi ülevõtmismeetmete teksti ja selle ingliskeelset tõlget kui ka selgitusi erinevate ülevõtmismeetmete vastastikuse mõju kohta.

Viies neist 20st direktiivist, mille kohta liikmesriigid olid kohustunud esitama selgitavaid dokumente, käsitletakse **siseturgu**. Liikmesriigid teavitasid komisjoni järgmisest selgitavate dokumentide arvust:

- 37 selgitavat dokumenti kutsequalifikatsioonide tunnustamise direktiivi¹⁰⁷ kohta (sh 11 vastavustabelit);
- 14 selgitavat dokumenti kontsessioonilepingute sõlmimise direktiivi¹⁰⁸ kohta (sh 7 vastavustabelit);
- 32 selgitavat dokumenti kahe riigihankedirektiivi¹⁰⁹ kohta (sh 14 vastavustabelit) ning
- 12 selgitavat dokumenti kaitseotstarbeliste toodete nimekirja käsitleva direktiivi¹¹⁰ kohta (sh 2 vastavustabelit).

Kolmes direktiivis 20st käsitletakse **tööhõivet**. Komisjonile laekus 25 selgitavat dokumenti sellise direktiivi kohta, milles käsitletakse tervishoiu- ja ohutuse nõudeid elektromagnetväljadega kokkupuutumisel¹¹¹ (sh 15 vastavustabelit), 25 selgitavat dokumenti sellise direktiivi kohta, milles käsitletakse töötajate vaba liikumise õigusi¹¹² (sh 9 vastavustabelit), ja seitse selgitavat dokumenti sellise direktiivi kohta, milles käsitletakse tööaja korraldust siseveetranspordi sektoris¹¹³ (sh 2 vastavustabelit). Laekunud dokumentide kvaliteet erineb märkimisväärselt. Mõnel üksikul juhul ei ole kvaliteet rahuldav, sest viidatakse näiteks üksnes seadusele, millega võetakse üle direktiivi sätteid, ega osutata sellele, millise konkreetse siseriikliku õigusnormi sättega võetakse üle direktiivi konkreetne säte. Nende direktiivide ülevõtmiseks võetud siseriiklike meetmete hindamine on pooleli ning seega ei ole komisjonil võimalik laekunud selgitavate dokumentide kvaliteedi kohta lõplikke järeldusi teha.

¹⁰² Direktiiv [2014/17/EL](#).

¹⁰³ Direktiiv [2014/49/EL](#).

¹⁰⁴ Direktiiv [2014/56/EL](#).

¹⁰⁵ Direktiiv [2014/91/EL](#).

¹⁰⁶ Direktiiv [2014/92/EL](#).

¹⁰⁷ Direktiiv [2013/55/EL](#).

¹⁰⁸ Direktiiv [2014/23/EL](#).

¹⁰⁹ Direktiivid [2014/24/EL](#) ja [2014/25/EL](#).

¹¹⁰ Direktiiv [2016/970/EL](#).

¹¹¹ Direktiiv [2013/35/EL](#).

¹¹² Direktiiv [2014/54/EL](#).

¹¹³ Direktiiv [2014/112/EL](#).

20st direktiivist kahes käsitletakse **rände ja siseasjade valdkonda**. Komisjonile laekus 10 selgitavat dokumenti kolmandate riikide kodanike hooajatöötajatena riiki sisenemise ja seal viibimise tingimusi käsitleva direktiivi¹¹⁴ kohta (sh 2 vastavustabelit). Talle laekus ka 11 selgitavat dokumenti sellise direktiivi kohta, milles käsitletakse kolmandate riikide kodanike liikmesriiki sisenemise ja seal elamise tingimusi ettevõtjasisese üleviimise korral¹¹⁵ (sh 2 vastavustabelit).

20st direktiivist ühes käsitletakse **sidevõrke**. Komisjonile laekus 7 selgitavat dokumenti autoriõiguse kollektiivset teostamist käsitleva direktiivi¹¹⁶ kohta (sh 4 vastavustabelit). Kõnealune valdkondadevaheline direktiiv on keerukas ning seda rakendatakse sageli rohkem kui ühe õigusakti abil ja/või tehes muudatusi olemasolevatesse õigusdokumentidesse. Sellest tulenevalt on keerukas ka ülevõtmine ja selgitavad dokumendid lihtsustavad komisjonil oluliselt siseriiklike ülevõtmismeetmete hindamist.

20st direktiivist ühes käsitletakse **konkurentsi**. Komisjonile laekus 7 selgitavat dokumenti kahjunõudeid käsitleva direktiivi¹¹⁷ kohta (sh 1 vastavustabel).

20st direktiivist ühes käsitletakse **keskkonnaküsimusi**. Komisjonile laekus 9 selgitavat dokumenti välisõhu kvaliteedi hindamist käsitleva direktiivi¹¹⁸ kohta (sh 2 vastavustabelit).

20st direktiivist ühes käsitletakse **õigus- ja tarbijaküsimusi**. Komisjonile laekus 10 selgitavat dokumenti sellise direktiivi kohta, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses¹¹⁹ (sh üks vastavustabel).

20st direktiivist ühes käsitletakse **tervishoidu ja toiduohutust**. Komisjon sai 16 selgitavat dokumenti tubakatoodete direktiivi¹²⁰ kohta (sh 10 vastavustabelit). Need on esitatud erineval kujul, näiteks vastavustabelite, koondaruannete ja selgitavate märkustena.

Üldiselt ei täitnud liikmesriigid 2016. aastal alati oma kohustust esitada koos siseriiklike meetmetega, millega direktiiv oli asjaomase liikmesriigi õiguskorda üle võetud, selgitavad dokumendid. Esitatud selgitavate dokumentide esialgne hinnang näitab, et nende kvaliteet on erinev.

Komisjon jätkab Euroopa Parlamendile ja nõukogule selgitavate dokumentide kohta aru andmist oma aastaaruannetes liidu õiguse kohaldamise kohta.

¹¹⁴ Direktiiv [2014/36/EL](#).

¹¹⁵ Direktiiv [2014/66/EL](#).

¹¹⁶ Direktiiv [2014/26/EL](#).

¹¹⁷ Direktiiv [2014/104/EL](#).

¹¹⁸ Direktiiv [2015/1480/EL](#).

¹¹⁹ Direktiiv [2013/48/EL](#).

¹²⁰ Direktiiv [2014/40/EL](#).

III. RIKKUMISMENETLUSED

Liidu õiguses esineb neli peamist rikkumise tüüpi:

- a) **teatamata jätmine**: liikmesriik ei ole komisjonile õigeks ajaks teatanud direktiivi ülevõtmiseks võetud meetmetest;
- b) **nõuetele mittevastavus / nõuete täitmata jätmine**: komisjon leiab, et liikmesriigi õigusaktid ei ole kooskõlas ELi direktiivide nõuetega;
- c) **aluslepingute, määruste ja otsuste rikkumine**: komisjon leiab, et liikmesriigi õigusaktid ei ole kooskõlas aluslepingute ning ELi määruste ja otsustega;
- d) **ebaõige/puudulik kohaldamine**: liikmesriikide ametiasutused ei ole kohaldanud ELi õigusakte nõuetekohaselt või ei ole neid üldse kohaldanud.

Rikkumised võidakse avastada komisjoni enda uurimiste käigus või neile võivad komisjonile laekuvates kaebustes või petitsioonides või muul kujul juhtida tähelepanu kas kodanikud, ettevõtjad, valitsusvälised organisatsioonid või muud organisatsioonid. Komisjon teavitab kaebuse esitajaid kõikidest otsustest, mis on langetatud eri menetlusetappides¹²¹.

ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel toimuv rikkumismenetlus jaguneb **kohtueelseks etapiks** ja **menetlusetapiks**.

Kohtueelses etapis saadab komisjon liikmesriigile kõigepealt **märgukirja**, milles nõutakse konkreetse tähtaja jooksul selgitust. Kui liikmesriigi vastus ei ole rahuldav või kui ta ei vasta üldse, saadab komisjon **põhjendatud arvamuse**, paludes liikmesriigil tagada siseriiklike õigusnormide vastavus konkreetse tähtaja jooksul.

Kui liikmesriik ei täida põhjendatud arvamuses esitatud nõudeid, võib komisjon algatada **kohtumenetluse**, andes asja ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel Euroopa Kohtusse.

Kui komisjon algatab liikmesriigi suhtes kohtuasja seetõttu, et liikmesriik ei ole täitnud oma kohustust teatada seadusandliku menetluse raames direktiivi ülevõtmiseks võetud meetmetest, võib komisjon teha ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 3 alusel rahalise karistuse määramise ettepaneku.

Kohus võib komisjoniga nõustuda ja teha otsuse, et liikmesriik on rikkunud oma liidu õigusest tulenevaid kohustusi. Juhul kui kohus toimib sedasi, kuid liikmesriik ei astu ikkagi nõuetele vastavuse tagamiseks vajalikke samme, võib komisjon jätkata rikkumismenetlust ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 2 alusel. See tähendab, et liikmesriigi võib pärast ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 2 kohase märgukirja saatmist uuesti kohtusse anda. Sellistel juhtudel võib komisjon teha ettepaneku rakendada rahalist karistust, mis koosneb põhisummast ja/või päeva või mõne muu kindlaksmääratud ajavahemiku kohta tasutavatest karistusmaksetest, ja kohus kõnealuse karistuse määrata.

Komisjon avaldab Euroopa portaalis regulaarselt teavet rikkumismenetluste raames tehtud otsuste kohta¹²².

Liikmesriikide kohtute taotlusel võib Euroopa Kohus langetada vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 267 ka eelotsuseid, milles käsitletakse liikmesriikide õiguse ja liidu õiguse vastavust. Kuigi eelotsused erinevad rikkumismenetluste raames tehtud otsustest, annavad need komisjonile täiendava võimaluse tagada, et liikmesriikide õigusaktidest või nende kohaldamisest tulenevad liidu õiguse rikkumised heastatakse. Komisjon võtab süstemaatiliselt järelmeetmeid kohtu eelotsuste suhtes, milles kohus on tuvastanud, et liikmesriikide õigusaktid ei vasta liidu õigusnormidele.

¹²¹ Teatise „ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused“ lisa, [C\(2016\) 8600](#), ELT C 18, 19. jaanuar 2017.

¹²² Komisjoni [otsused rikkumiste kohta](#).

IV. ENNE RIKKUMISMENETLUSE ALUSTAMIST

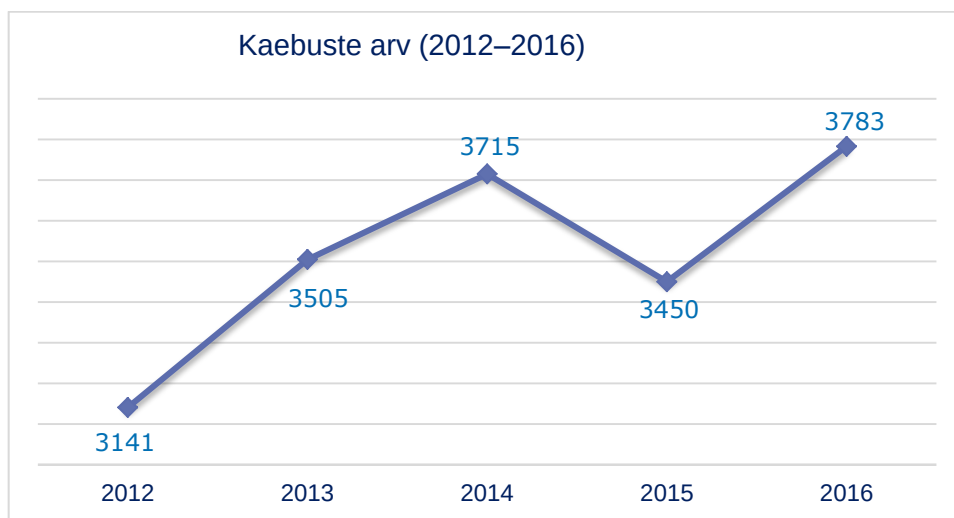
1. Probleemide avastamine

1.1. Omaalgatuslikud juhtumid

Liidu õiguse rakendamist uurides algatab komisjon menetlusi omal initsiatiivil. 2016. aastal algatas komisjon 520 niisugust uurimist, kasutades EU Piloti mehhanismi (EU Piloti mehhanismi selgitatakse lähemalt allpool, punktis 2). 2015. aastal algutati 578 uurimist.

1.2. Kaebused ja petitsioonid

2016. aastal esitatud uute kaebuste arv on suurim näitaja alates 2011. aastast. 2015. aastal kaebuste arv vähenes – esimest korda alates 2011. aastast (ligikaudu 9 % võrreldes 2014. aastaga).



Allpool esitatud graafikus on esitatud täiendavalt andmeid kodanikelt saadud kaebuste kohta¹²³:

Aasta lõpu seisuga lahendamata kodanike kaebused

3 098 > 2015. aasta lõpu seisuga lahendamata kaebused

3 783 > 2016. aastal registreeritud uued kaebused

3 458 > 2016. aastal läbivaadatud kaebused

3 458
= 3 423 > 2016. aasta lõpu seisuga lahendamata kaebused

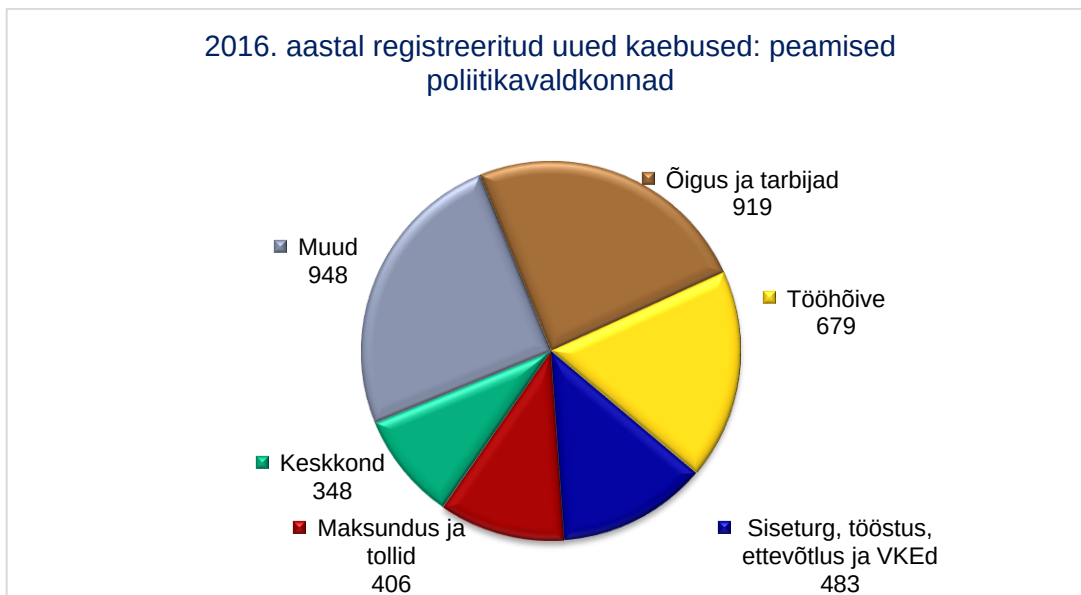
Komisjon registreeris 2016. aastal 3 783 uut kaebust. Kolm liikmesriiki, kelle suhtes kõige rohkem kaebusi esitati, olid Itaalia, Hispaania ja Prantsusmaa.

- **Itaalia:** 753 kaebust, millest enamik oli seotud järgmisega: tööhõive, sotsiaalküsimused ja sotsiaalne kaasatus (322 kaebust); siseturg, tööstus, ettevõtlus ja VKEd (129 kaebust); keskkond (76 kaebust);
- **Hispaania:** 424 kaebust, iseäranis seoses järgmisega: õigus ja tarbijad (149 kaebust); tööhõive, sotsiaalküsimused ja sotsiaalne kaasatus (57 kaebust); maksu- ja tolliliit (44 kaebust) ning

¹²³ 2016. aasta lõpuks avatud kaebuste arv (d) saadakse, liites kokku 2015. aasta lõpuks avatud kaebuste toimikute arvu (a) ja 2016. aasta uute kaebuste arvu (b), millest lahutatakse 2016. aastal lõpetatud kaebuste arv (c) (a+b-c=d).

- **Prantsusmaa:** 325 kaebust, millest enamik oli seotud järgmisega: liikuvus ja transport (79 kaebust); tööhõive, sotsiaalküsimused ja sotsiaalne kaasatus (60 kaebust); õigus ja tarbijad (58 kaebust).

Järgmisel diagrammil on esitatud viis poliitikavaldkonda, kus uute kaebuste arv oli kõige suurem. Need kaebused kokku moodustasid 75 % kõigi liikmesriikide vastu 2016. aastal esitatud kaebustest kokku.



Komisjon tegeles 2016. aastal 3 458 kaebusega. Pärast kaebuste hindamist võib komisjon algetada EU Piloti mehhanismi kasutades uurimise, et selgitada välja, kas ELi eeskirju on rikutud. Sugugi mitte kõik kaebused ei toonud 2016. aastal kaasa nimetatud uurimisi ning seda järgmistel põhjustel: ELi seadusi ei rikutud (2 253), komisjonil ei olnud õigust tegutseda (86) või kirjavahetus ei kvalifitseerunud kaebusena (667). Komisjon ei jätkanud kaebuse menetlemist 20 juhul, kuna kaebuse esitajad võtsid oma kaebuse tagasi. Seepärast need 3 026 kaebust suleti.

EU Piloti mehhanismi abil uuritavad kaebused olid enamasti seotud maksustamis- ja tolliküsimustega (68 EU Piloti raames avatud toimikut), siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEdega (48 avatud toimikut) ning õigus- ja tarbijaküsimustega (26 avatud toimikut).

Ka need kaebused puudutasid eeskätt Hispaaniat, Prantsusmaad ja Itaaliat.

- **Hispaania:** 34 uut EU Piloti toimikut, millest enamik on seotud maksustamis- ja tolliküsimusi käsitlevate kaebustega (7); tööhõive (6); siseturg, tööstus, ettevõtlus ja VKEd (5) ning liikuvus ja transport (4);
- **Prantsusmaa:** 33 uut EU Piloti toimikut, iseäranis seoses maksustamis- ja tolliküsimusi käsitlevate kaebustega (6); tööhõive (4); siseturg, tööstus, ettevõtlus ja VKEd (4) ning õigus- ja tarbijaküsimused (4);
- **Itaalia:** 23 uut EU Piloti toimikut, millest enamik on seotud maksustamis- ja tolliküsimusi käsitlevate kaebustega (7); siseturg, tööstus, ettevõtlus ja VKEd (6) ning tööhõive (5).

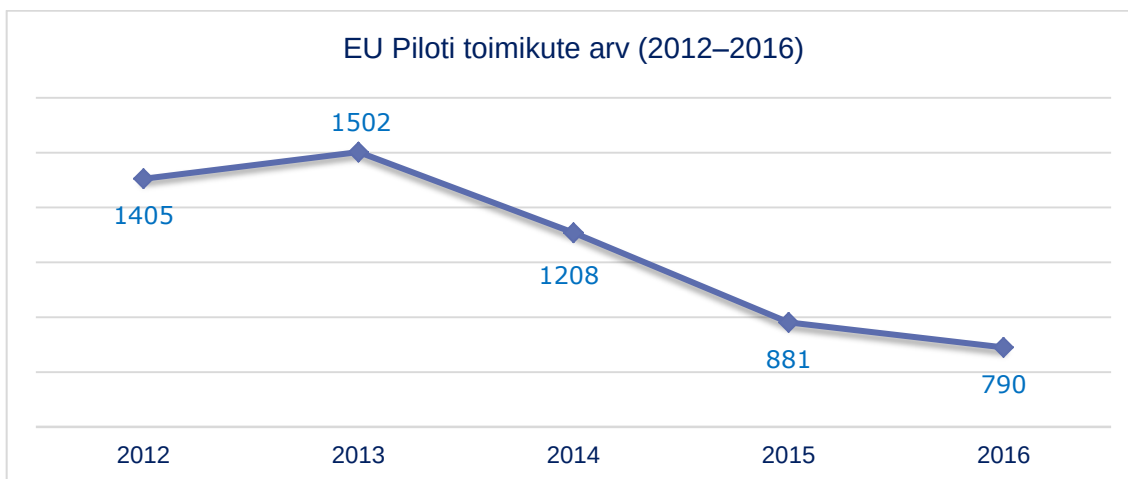
Petitsioonide ja küsimuste kaudu andis Euroopa Parlament komisjonile teada liikmesriikides teatavate ELi õigusaktide rakendamisel ja kohaldamisel 2016. aastal esinevatest puudustest. Need hõlmasid alljärgnevat.

- **Keskkond.** Komisjon esitas põhjendatud arvamuse ühe liikmesriigi kohta seoses keskkonnateabele avaliku juurdepääsu direktiivi¹²⁴ ebaõige ülevõtmisega selles liikmesriigis. Ühel teisel juhul, mis puudutas jäätmeäitlust, alustas komisjon asjaomase liikmesriigiga kahepoolset dialoogi.
- **Õigus- ja tarbijaküsimused.** Komisjon alustas ühe liikmesriigiga kahepoolset dialoogi abiellumisjärgsete nimede tunnustamise asjus.
- **Maksustamine.** Otsese maksustamise valdkonnas tegi komisjon kinnisasjade maksustamise petitsiooni järelkontrolli. Komisjon alustas asjaomase liikmesriigiga kahepoolset arutelu ELi pensionäride potentsiaalse diskrimineerimise küsimuses. Tollisektoris alustas komisjon teatavate liikmesriikidega kahepoolset arutelu puuetega isikutele mõeldud toodete tollimaksuvabastuse küsimuses.
- **Siseturg.** Komisjon alustas ühe liikmesriigiga kahepoolset arutelu riigihanke eeskirjade järgimise küsimuses.

2. Katseprojekt „EU Pilot”

EU Piloti dialoog komisjoni ja liikmesriikide vahel loodi selleks, et juba varajases staadiumis lahendada asjakohastel juhtudel kiirelt liidu õiguse võimalikud rikkumised. EU Piloti kasutamine ei tohiks aga pikendada rikkumismenetlust, mis juba iseenesest on liikmesriigiga probleemi lahendamise dialoogi algatamise vahend. Kooskõlas teatisega „*ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused*”¹²⁵ algatab komisjon nüüdsest rikkumismenetlused ilma EU Piloti probleemide lahendamise mehhanismi kasutamata, kui just ei leita, et konkreetsel juhul oleks EU Pilotist kasu.

2016. aastal saavutas EU Piloti toimikute arv madalaima taseme alates 2011. aastast (vt allpool esitatud graafik).



¹²⁴ Direktiiv [2003/4/EÜ](#).

¹²⁵ [C\(2016\) 8600](#), ELT C 18, 19. jaanuar 2017.

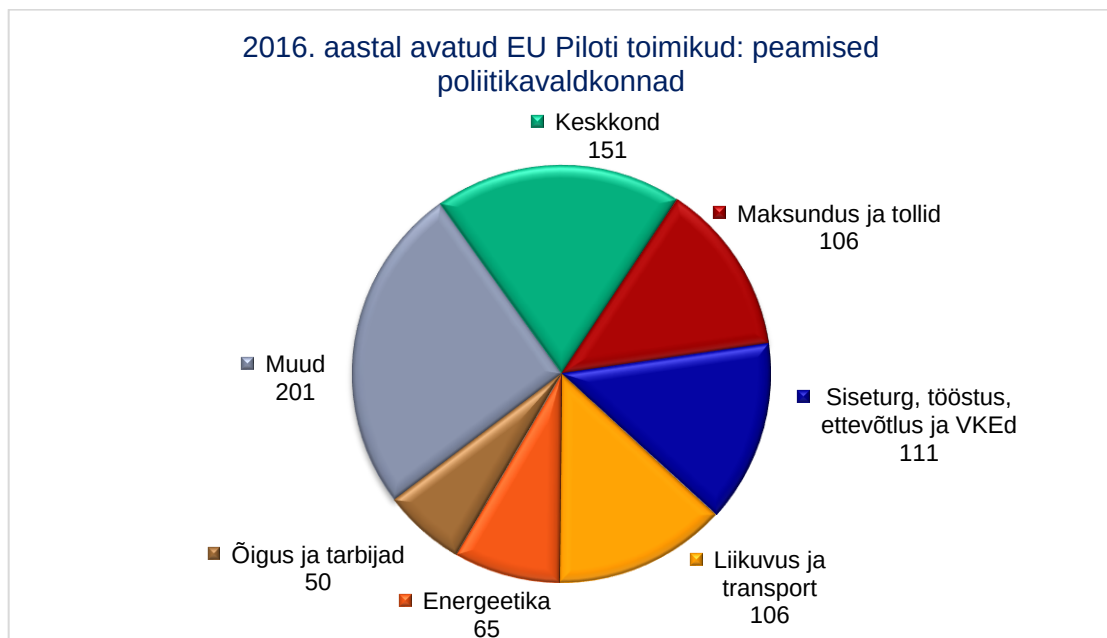
Järgmises graafikus on esitatud EU Piloti põhinäitajad 2016. aasta kohta¹²⁶.

Aasta lõpu seisuga pooleli olevad EU Piloti toimikud

1 260	>	2015. aasta lõpu seisuga avatud EU Piloti toimikud
790	>	2016. aastal registreeritud uued EU Piloti toimikud
875	>	2016. aastal käsitletud uued EU Piloti toimikud
= 1 175	>	2016. aasta lõpu seisuga pooleli olevad EU Piloti toimikud

2016. aastal avati 790 uut EU Piloti toimikut. Neist 270 avamine sai alguse kaebustest ja päringutest ning 520 toimikut avas komisjon omal algatusel.

Järgmisel sektordiagrammil on esitatud poliitikavaldkonnad, kus avati 2016. aastal enamik EU Piloti toimikuid.

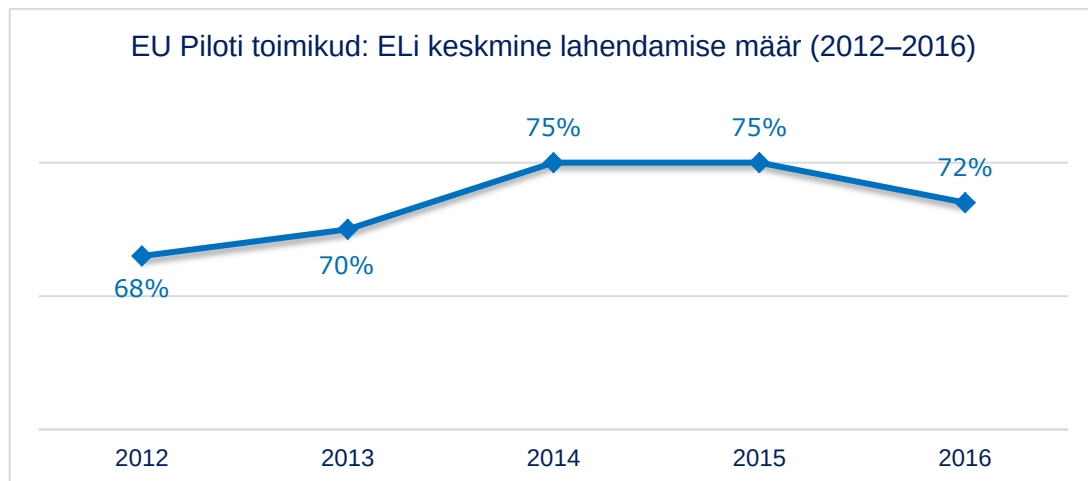


Komisjon tegeles 2016. aastal 875 EU Piloti toimikuga. Komisjon sulges neist 630, olles saanud asjaomastelt liikmesriikidelt rahuldavad vastused. See teeb lahendamise määraks 72 %, mis jääb alla 2015. ja 2014. aasta taseme.

Kokku suleti **245 EU Piloti toimikut** seetõttu, et komisjon lükkas liikmesriikidelt saadud vastused tagasi. Neist 233 puhul algatati seejärel ametlik rikkumismenetlus (2015. aastal oli selliseid toimikuid 201). 65 sellist menetlust põhines kaebustel ja päringutel, ülejäänud 168 algatas komisjon omal initsiatiivil.

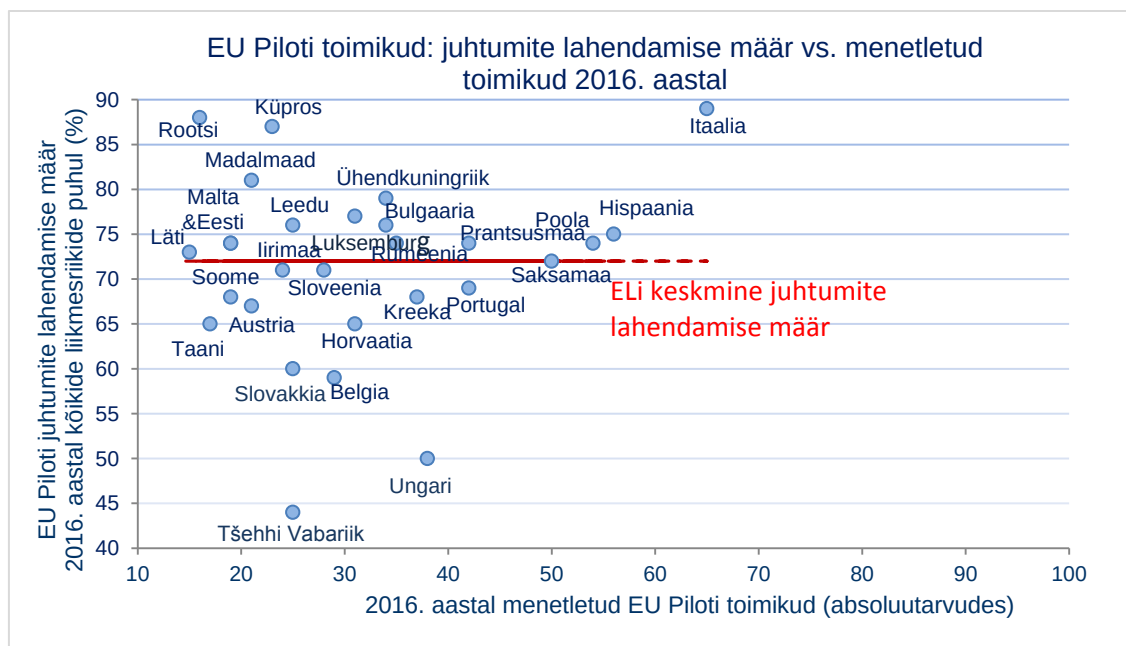
Ametlikud rikkumismenetlused kaasa toonud suurem osa EU Piloti toimikutest käsitles järgmisi poliitikavaldkondi: keskkond (53 menetlust), siseturget, tööstust, ettevõtlust ja VKEd (38), energiat (29) ning maksustamis- ja tolliküsimusi (25). Suurim arv EU Piloti toimikuid, mida käsitleti rikkumismenetluste kaudu, oli Ungaril ja Saksamaal (vastavalt 18 ja 14 toimikut), ning neile järgnesid Hispaania ja Poola (kumbki 13 toimikut).

¹²⁶ 2016. aasta lõpus avatud EU Piloti toimikute arv (d) saadakse, liites kokku 2015. aasta lõpus avatud olevate toimikute arvu (a) ja 2016. aastal avatud uute toimikute arvu (b), millest lahutatakse 2016. aastal suletud toimikute arv (c) ($a+b-c=d$).

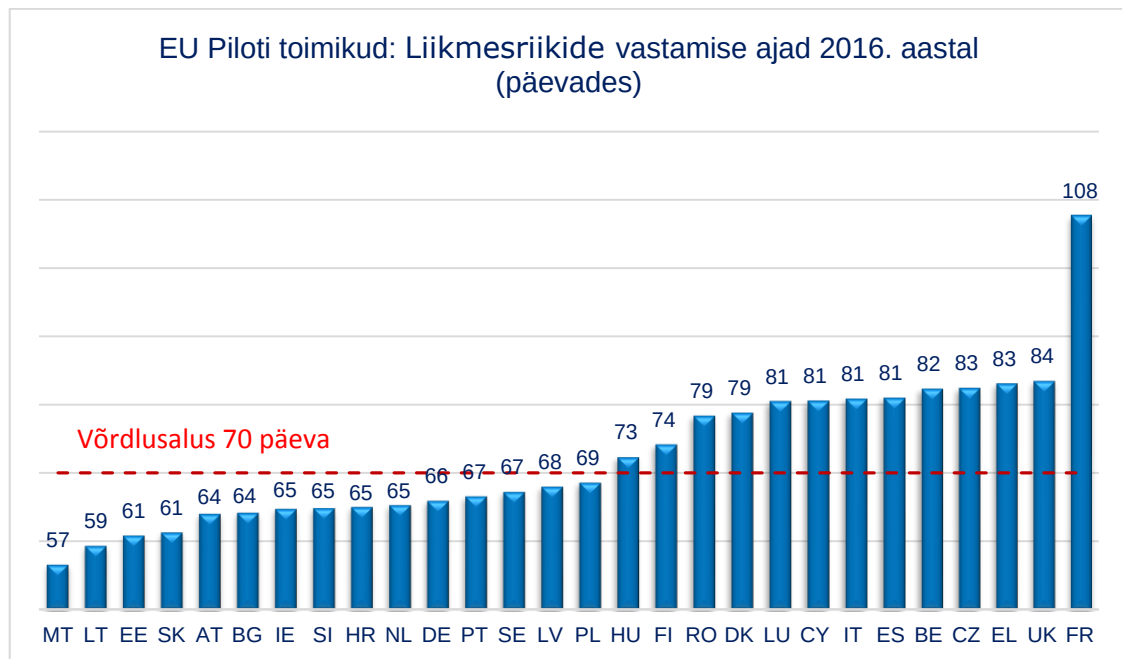


2016. aasta lõpus oli pooleli 1 175 EU Piloti toimikut. Peamised asjaomased liikmesriigid olid Itaalia (98), Hispaania (75) ja Prantsusmaa (73). Keskkond jäi peamiseks mõjutatud poliitikavaldkonnaks (295 avatud toimikut), sellele järgnes õigus (161) ja siseturg, tööstus, ettevõtlus ning VKEd (143).

Järgmine graafik näitab EU Piloti juhtumite lahendamise määra. Tegemist on nende toimikute protsendiga, mida komisjon 2016. aastal menetles ja mille sai sulgeda ilma rikkumismenetlust alustamata.



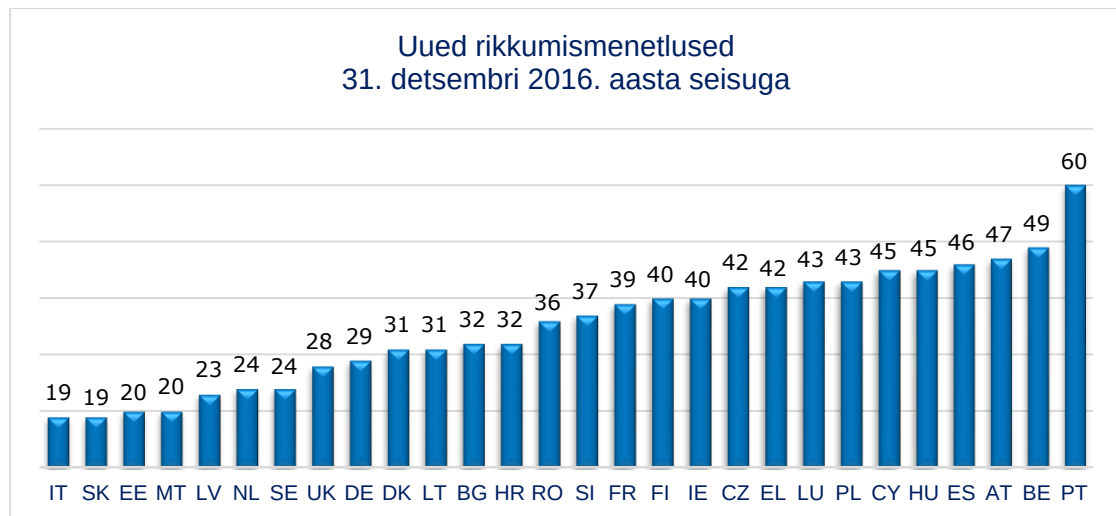
Liikmesriikidele on EU Pilotiga seotud komisjoni teabenõuetele vastamiseks harilikult ette nähtud kümnenädalane tähtaeg (70 päeva). Järgmisel graafikul on näha, kui kaua kulus igal liikmesriigil 2016. aastal keskmiselt aega komisjoni teabenõuetele vastamiseks. Juhul kui saadud vastus ei ole selge või rahuldav, võib komisjon nõuda selgitusi või algatada ametliku rikkumismenetluse.



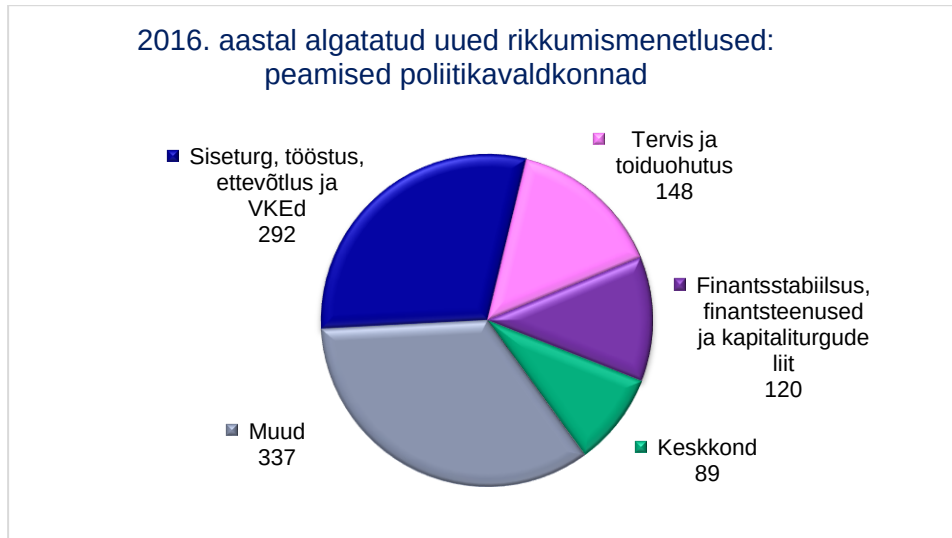
V. RIKKUMISMENETLUSE ETAPID

1. Kohtueelne etapp

2016. aastal algatas komisjon märgukirja saatmisega **986** uut menetlust. Järgmisel graafikul on esitatud nende menetluste jaotus liikmesriikide kaupa.

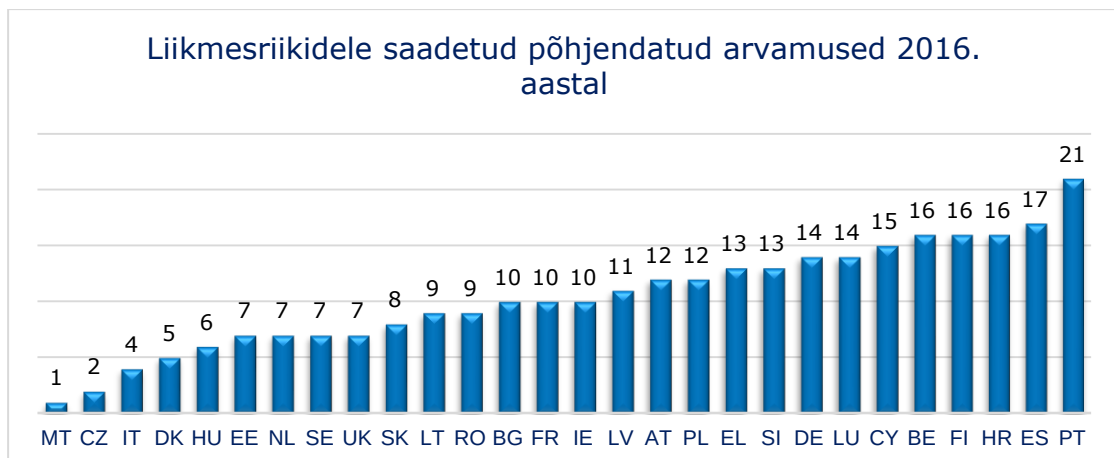


Järgmisel graafikul on näidatud peamised poliitikavaldkonnad, kus uued menetlused algatati.



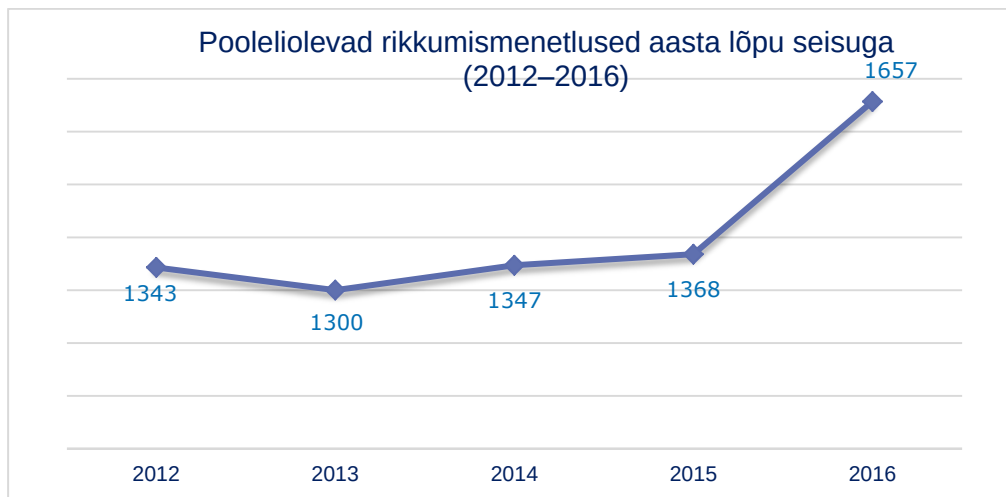
Lisaks saatis komisjon 2016. aasta jooksul liikmesriikidele 292 põhjendatud arvamust. Peamised asjaomased poliitikavaldkonnad olid siseturg (92), liikuvus ja transport (42), finantsteenused (37) ja keskkond (33).

Järgmisel graafikul on esitatud nende menetluste jaotus liikmesriikide kaupa.

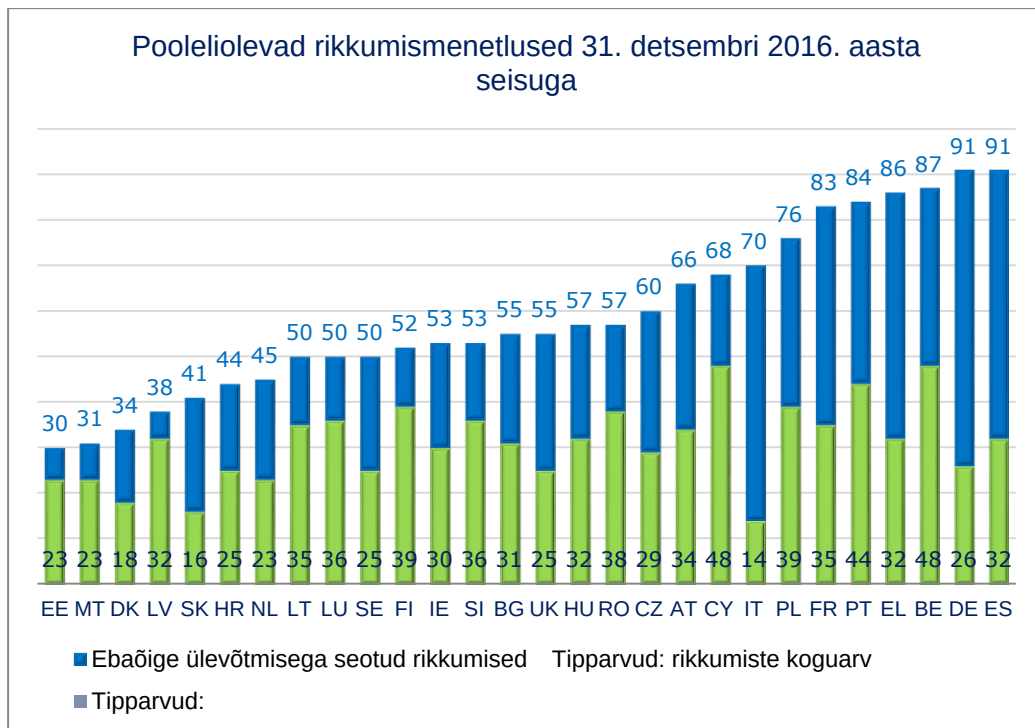


2016. aasta lõpu seisuga oli pooleli **1 657** rikkumismenetlust. See on võrreldes möödunud aastaga märkimisväärne kasv, ja nagu näitab järgmine graafik, on see arv suurem kui ühelgi varasemal aastal.

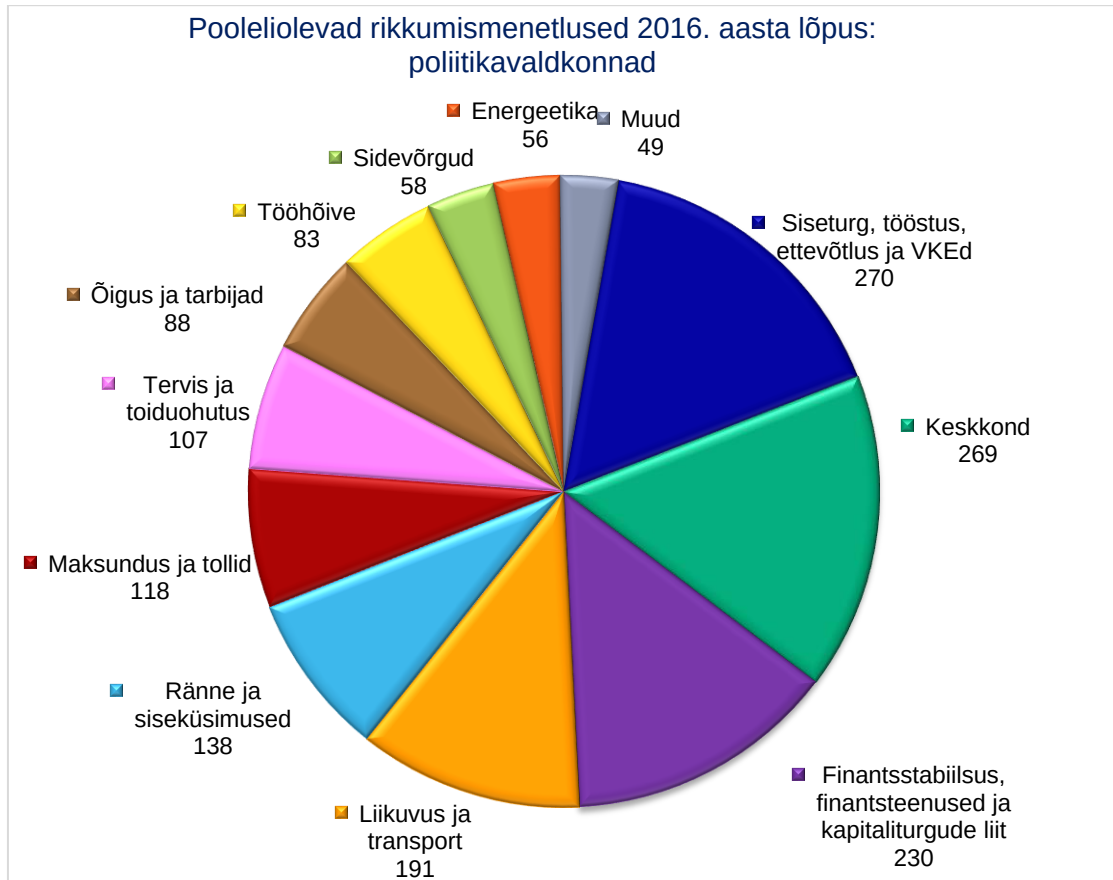
Euroopa Liidu õiguse kohaldamise järelevalve 2016. aasta aruanne



Järgmisel graafikul on esitatud 2016. aasta lõpus pooleri olnud rikkumismenetluste arv liikmesriikide kaupa.



Järgmisel graafikul on liikmesriikide kaupa esitatud 2016. aasta lõpus pooleli olnud rikkumismenetluste arv.



Komisjon jätkab ka pärast rikkumismenetluse algatamist asjaomase liikmesriigiga dialoogi, et saavutada nõuetele vastavus. Statistika kinnitab, et liikmesriigid teevad suuri jõupingutusi selleks, et nende suhtes algatatud rikkumismenetlused lõpetataks enne, kui Euroopa Kohus oma otsuse teeb¹²⁷.

Komisjon sulges 2016. aastal:

- 520 rikkumismenetlust pärast märgukirja saatmist;
- 126 rikkumismenetlust pärast põhjendatud arvamuse saatmist ning
- 18 rikkumismenetlust pärast asja Euroopa Kohtusse andmise otsuse tegemist, kuid enne vastava avalduse esitamist. Lisaks võttis komisjon enne kohtuotsuse langetamist kohtust tagasi 9 juhtumit.

2. ELi toimimise lepingu artikli 258 ja artikli 260 lõike 2 kohased Euroopa Kohtu otsused

2016. aastal tegi Euroopa Kohus ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel 28 otsust, neist 23 komisjoni kasuks. Kohus tegi kõige rohkem otsuseid seoses järgmiste riikidega:

- Portugal (4, kõik komisjoni kasuks);
- Kreeka (3, kõik komisjoni kasuks);

¹²⁷ Järgmised näitajad on arvatatud kõigi rikkumismenetluste kohta sõltumata algatamise ajendist (s.o kaebus, komisjoni oma algatus või direktiivide hilinenud ülevõtmine liikmesriikides).

- Hispaania (3, kõik komisjoni kasuks);
- Ühendkuningriik (2, üks neist Ühendkuningriigi kasuks);
- Madalmaad (2, üks neist Madalmaade kasuks);
- Poola (2, mõlemad komisjoni kasuks);
- Austria (1, Austria kasuks);
- Belgia (1, komisjoni kasuks);
- Bulgaaria (1, komisjoni kasuks);
- Küpros (1, komisjoni kasuks);
- Tšehhi Vabariik (1, komisjoni kasuks);
- Saksamaa (1, komisjoni kasuks);
- Prantsusmaa (1, komisjoni kasuks);
- Ungari (1, komisjoni kasuks);
- Itaalia (1, komisjoni kasuks);
- Luksemburg (1, komisjoni kasuks);
- Malta (1, Malta kasuks) ning
- Rumeenia (1, komisjoni kasuks).

Kõige rohkem otsuseid tehti 2016. aastal ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel Portugali (4), Kreeka (3) ja Hispaania (3) suhtes.

Liikmesriigid võtavad kohtotsuse täitmiseks vajalikud meetmed enamasti viivitamata. Aasta lõpus oli 95 rikkumismenetlust pärast kohtuotsust siiski pooleli, sest komisjon leidis, et asjaomased liikmesriigid ei olnud ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel tehtud kohtuotsuseid veel täitnud. Peamised asjaomased liikmesriigid olid Kreeka (14), Hispaania (8), Saksamaa ja Itaalia (mõlemad 7). Menetluste raames käsitleti peamiselt keskkonda (37), liikuvust ja transporti (13), maksustamis- ja tolliküsimusi (9) ning siseturgu (8).

Nimetatud 95 juhtumist 3 olid antud kohtusse juba teist korda. Kui kohus määrab ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 2 alusel rahalise karistuse, peab rikkumise toime pannud liikmesriik viivitamata tasuma põhisumma ja maksma perioodilist karistumakset seni, kui ta on täielikult täitnud kohtu esimese ja teise otsuse. 2016. aastal tegi kohus ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 2 alusel kaks otsust. Trahv määrati Kreekale¹²⁸ ja Portugalile¹²⁹. 2016. aasta lõpus oli 10 rikkumismenetlust pärast ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 2 alusel tehtud kohtuotsust ikka veel pooleli.

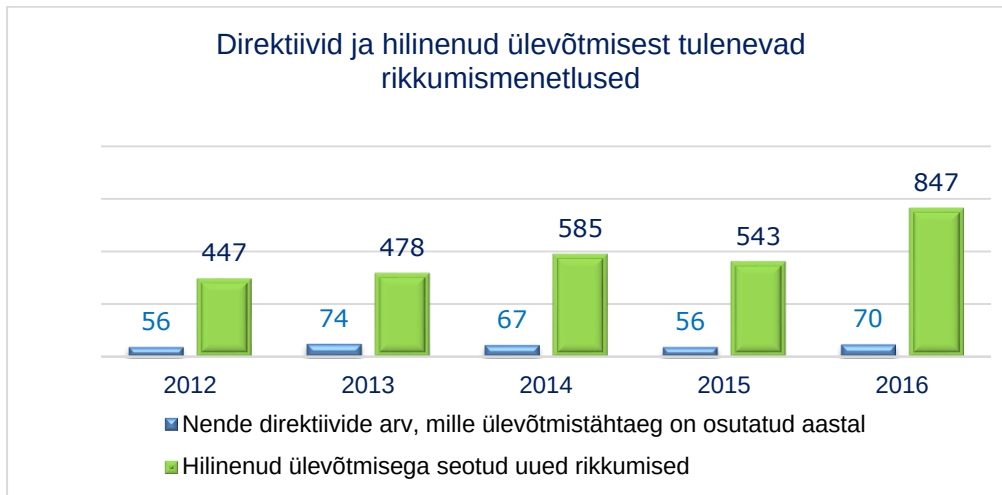
¹²⁸ Komisjon vs. Kreeka, [C-584/14](#) (ühekordne summa väärtuses 10 miljonit eurot; karistumakse 30 000 eurot iga ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel väljastatud kohtuotsusele vastamiseks rakendatavate meetmete tähtaja ületatud päeva eest).

¹²⁹ Komisjon vs. Portugal, [C-557/14](#) (ühekordne summa väärtuses kolm miljonit eurot; karistumakse 8 000 eurot iga ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel väljastatud kohtuotsusele vastamiseks rakendatavate meetmete tähtaja ületatud päeva eest)

VI. DIREKTIIVIDE ÜLEVÕTMINE

1. Hilinenud ülevõtmine

Hilinenud ülevõtmise vältimine on juba pikka aega olnud komisjoni prioriteet. Seepärast teeb komisjon alati ettepaneku määrata rahaline karistus, kui ta annab liikmesriigi ELi toimimise lepingu artikli 258 ja artikli 260 lõike 3 alusel Euroopa Kohtusse (üksikasjalikumad teavet leiate VI jao punktist 2) seoses sellega, et liikmesriik on jätnud seadusandliku menetluse alusel direktiivi ülevõtmiseks võetud meetmetest teatamata.



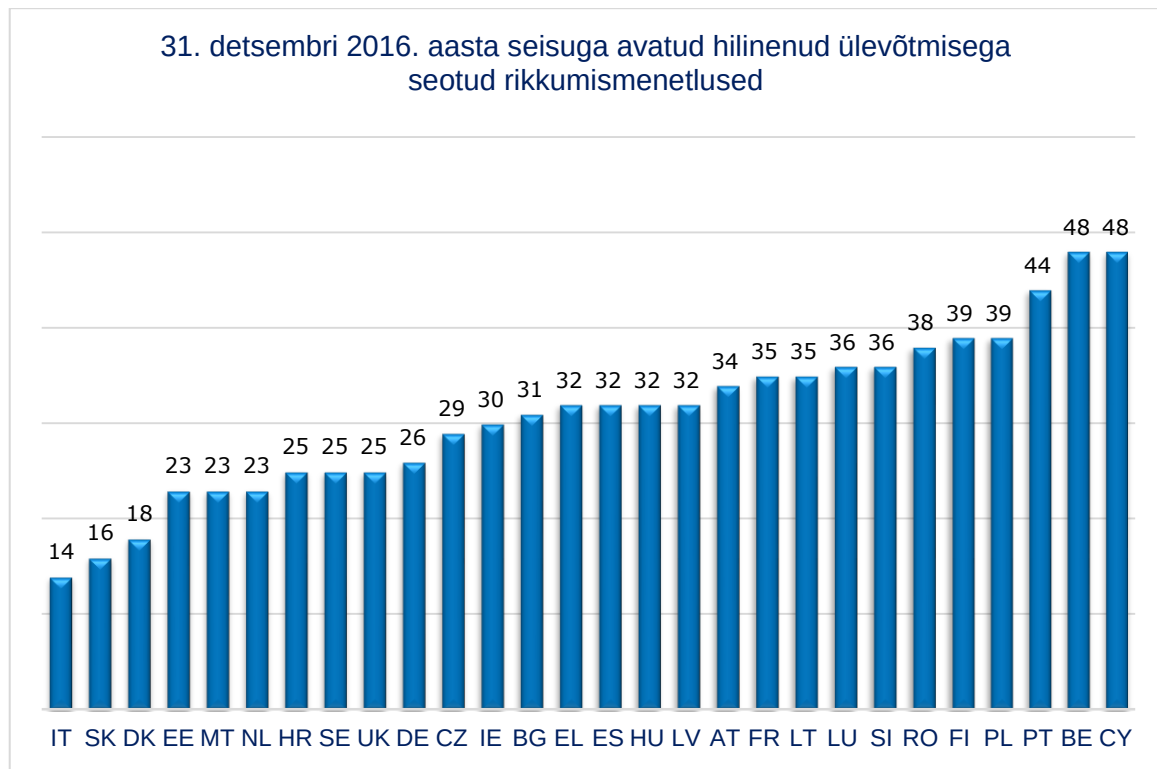
2016. aastal tuli üle võtta 70 direktiivi (2015. aastal 56 direktiivi). **Uute hilinenud ülevõtmisest tulenevate rikkumiste arv suurenes järsult 543-st 847-ni.**

2016. aasta lõpus oli veel pooleli **868 hilinenud ülevõtmisega seotud rikkumismenetlust** – võrreldes 2015. aasta lõpus pooleliolnud 518 menetlusega tähendas see 67,5 % suurust kasvu.

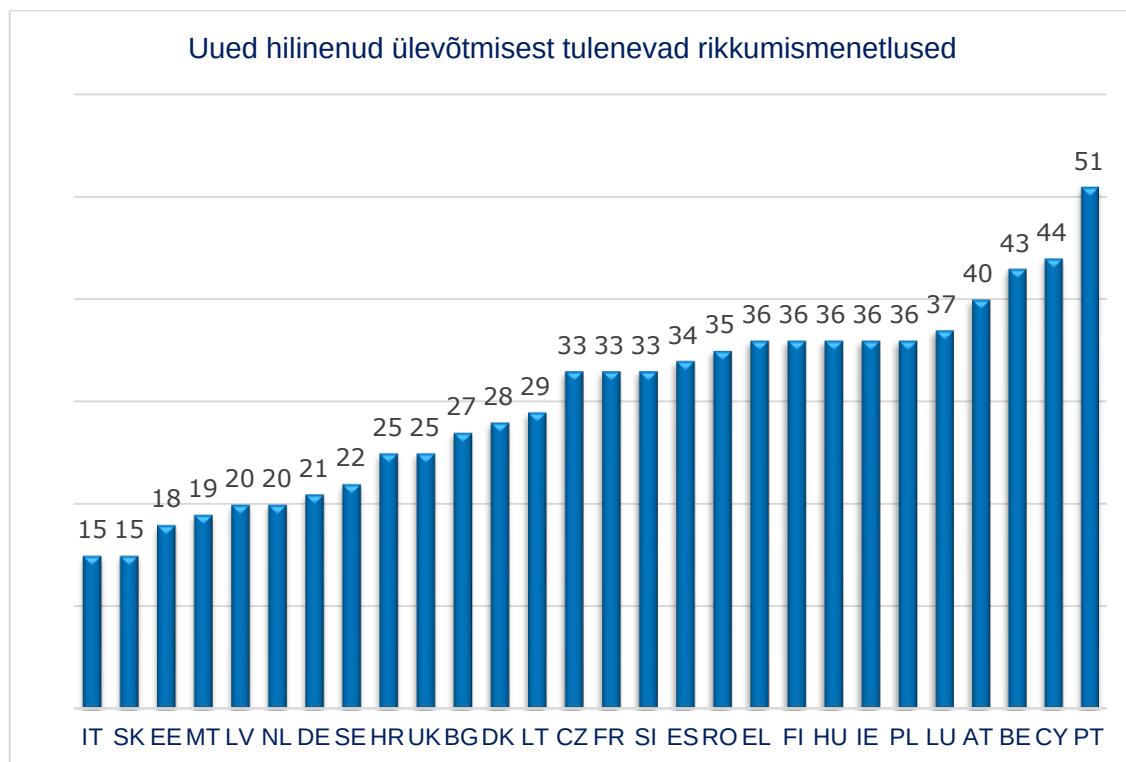
Aasta lõpu seisuga pooleliolnud hilinenud ülevõtmisega seotud rikkumismenetlused

518	>	2015. aasta lõpus pooleliolnud hilinenud ülevõtmisega seotud menetlused
847	>	2016. aastal registreeritud uued hilinenud ülevõtmisega seotud menetlused
498	>	2016. aastal lõpetatud hilinenud ülevõtmisega seotud menetlused
= 868	>	2016. aasta lõpus avatud hilinenud ülevõtmisega seotud menetlused

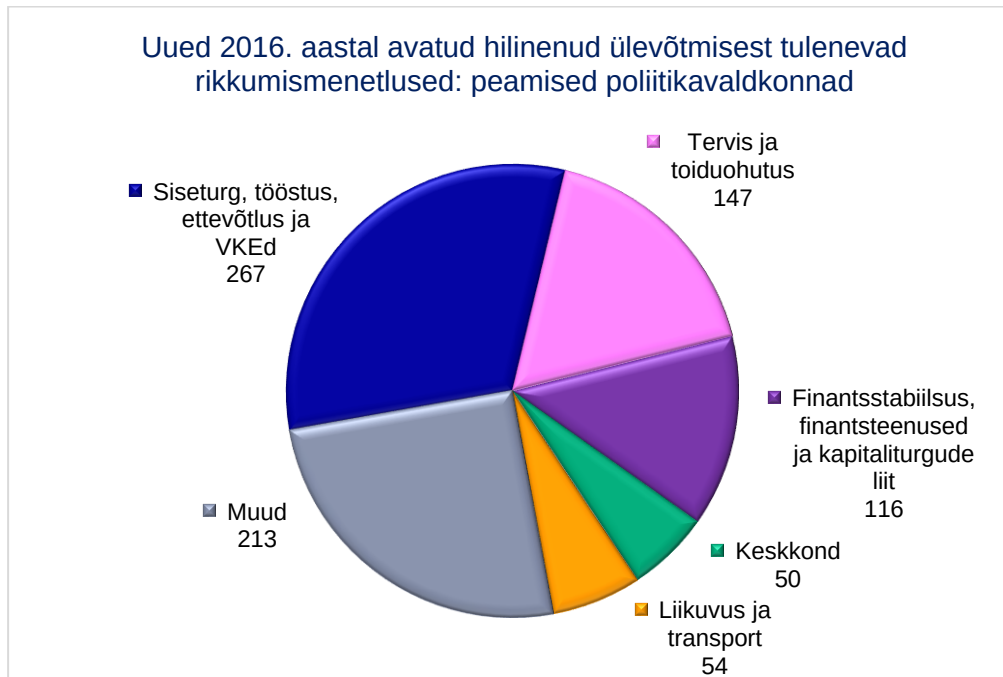
Järgmisel graafikul on esitatud liikmesriikide kaupa 2016. aasta lõpus pooleliolnud hilinenud ülevõtmisega seotud rikkumismenetluste arv, olenemata sellest, millisel aastal menetlus algatati.



Järgmine graafikul on esitatud 2016. aastal algatatud uute hilinenud ülevõtmisest tulenevate rikkumismenetluste arv (kokku **847**) liikmesriikide kaupa.



Poliitikavaldkonnad, kus uued menetlused 2016. aastal algatati, on esitatud järgmisel graafikul.



Uued menetlused algatati 27 liikmesriigi vastu kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise meetmeid käsitleva direktiivi¹³⁰ hilinenud ülevõtmise eest. Lisaks hilines 26 liikmesriigis inimkudesid ja inimrakke käsitlevate direktiivide¹³¹ ülevõtmine. Komisjon algatas 23 menetlust autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste kollektiivset teostamist käsitleva direktiivi¹³² hilinenud ülevõtmise eest.

2. Euroopa Kohtusse andmine ELi toimimise lepingu artikli 258 ja artikli 260 lõike 3 alusel

ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 3 alusel võib komisjon teha ettepaneku määrata rahaline karistus isegi siis, kui ta annab juhtumi direktiivi täieliku ülevõtmise puudumise tõttu ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel Euroopa Kohtusse esimest korda. Selle Lissaboni lepinguga sisse toodud uuenduse eesmärk on anda liikmesriikidele suurem stiimul võtta direktiivid üle õigeaegsaks. Komisjon lähtub rahaliste karistuste suuruse üle otsustamisel ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 3 rakendamist käsitlevas teatises sätestatud põhimõtetest¹³³. Oma õigusnormide täitmise tagamise poliitikat käsitlevas teatises „*ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused*“¹³⁴ teatas komisjon, et pärast teatise avaldamist algatatud rikkumismenetluste korral palub ta nüüd kohtul süstemaatiliselt lisaks perioodilisele karistumaksele kehtestada ka ühekordse makse.

Komisjon jätkas 2016. aastal hilinenud ülevõtmisega seotud rikkumiste Euroopa Kohtusse andmist koos taotlusega kohaldada ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 3 alusel igapäevaseid karistumakseid. Komisjon andis 2016. aastal kohtusse kaks liikmesriiki: Luksemburg (kaks kohtuasja)¹³⁵ ja Rumeenia (üks kohtuasi)¹³⁶. Ülejäänud neljal juhul võttis

¹³⁰ Direktiiv [2014/61/EL](#).

¹³¹ Direktiivid [2015/565/EL](#) ja [2015/566/EL](#).

¹³² Direktiiv [2014/26/EL](#).

¹³³ [ELT C 12](#), 15.1.2011, lk 1–5.

¹³⁴ C(2016) 8600, [ELT C 18](#), 19. jaanuar 2017.

¹³⁵ Komisjon vs. Luksemburg, [C-489/16](#). Komisjon andis Luksemburgi kohtusse, kuna see ei suutnud täielikult ühtse Euroopa raudteepiirkonna direktiivi rakendada. Komisjon tegi ettepaneku määrata igapäevaseks karistumakseks 8 710 eurot. Komisjon vs. Luksemburg, [C-511/16](#). Komisjon andis Luksemburgi kohtusse, kuna see ei suutnud täielikult rakendada direktiivi [2014/27/EL](#), et viia see vastavusse määrusega (EÜ)

komisjon vastu otsuse pöörduda kohtusse, kuid liikmesriigid võtsid ülevõtmismeetmed vastu enne, kui taotlus kohtusse saadeti, vältides seega kohtumenetlust. Need juhtumid käsitlesid ühtse Euroopa raudteepiirkonna direktiivi¹³⁷ (Kreeka), pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi¹³⁸ (Rumeenia ja Tšehhi Vabariik) ning liigset krediitdireitingutele tuginemist käsitleva direktiivi¹³⁹ (Luksemburg) hilinenud ülevõtmist.

Liikmesriigid suurendasid 2016. aastal oma jõupingutusi, et lõpetada direktiivide ülevõtmine enne, kui Euroopa Kohus oma otsuse teeb. Viis menetlust jäi siiski pooleli ja nende raames tehti ettepanek määrata hilinenud päevade eest trahv: üks kohtuasi Belgia, Madalmaade, Poola, Rumeenia ja Rootsi vastu.

nr [1272/2008](#), milles käsitletakse ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist. Ta tegi ettepaneku määrata päevaseks karistusmaksiks 8 710 eurot.

¹³⁶ Komisjon vs. Rumeenia, [C-62/156](#). Komisjon andis Rumeenia kohtusse laevakütuste väävlisisaldust käsitleva direktiivi mittetäieliku rakendamise eest. Komisjon tegi ettepaneku määrata igapäevaseks karistusmaksiks 38 042,60 eurot. Rumeenia võttis seejärel vastu vajalikud õiguslikud meetmed ja komisjon otsustas hagist loobuda.

¹³⁷ Direktiiv [2012/34/EL](#).

¹³⁸ Direktiiv 2014/59/EL.

¹³⁹ Direktiiv 2013/14/EL.

VII. JÄRELDUSED

2016. aastal viimase viie aasta kõrgeima taseme saavutanud suur rikkumismenetluste arv on endiselt tõsine probleem. Suutmatus tagada ELi õigusaktide õigeaegne ja nõuetekohane ülevõtmine jätab kodanikud ja ettevõtjad ilma nende liidu õigusest tulenevatest hüvedest. Seetõttu peab komisjon õigusaktide tõhusa rakendamise tagamist väga oluliseks.

ELi õigusaktide kohaldamise, rakendamise ja täitmise tagamise ülesanne on jagatud ELi ja liikmesriikide vahel. Komisjon tagab liikmesriikidele kohaldamisetapis vajaliku toe ja abi. Kooskõlas teatisega „*ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused*“ suunab komisjon oma jõupingutused probleemidele, mille puhul võivad jõustamismeetmed kaasa tuua olulised muutused. Samal ajal tugevdab komisjon rikkumismenetluste kaudu liidu õiguse rikkumistega tegelemist. Kiirema nõuetele vastavuse tagamiseks ja poliitiliste prioriteetide järgmiseks algatab komisjon nüüdsest rikkumismenetlusi ilma EU Piloti probleemide lahendamise mehhanismi kasutamata, kui just ei leita, et konkreetsel juhul oleks EU Pilotist kasu. Samuti tugevdas komisjon ELi toimimise lepingu artikli 260 lõike 3 alusel sanktsioonide korda juhtudel, mil liikmesriigid ei teata õigeaegselt oma seadusandliku menetluse raames vastu võetud ülevõtmismeetmetest.

Kombineerituna komisjoni õigeaegse ja tõhusa tegevusega püütakse sellise strateegilisema lähenemisega tagada liidu õiguse parem rakendamine kõigi hüvanguks.

MEETODID JA SELGITUSED

I. Aastaaruanne

1. Probleemide avastamine

Esimene graafik: Kaebuste arv (2012–2016)

Graafik näitab komisjoni registreeritud kaebuste koguarvu aastatel 2012–2016.

Teine graafik: Aasta lõpu seisuga lahendamata kodanike kaebused

Graafik näitab avatud kaebuste arvu, mis toodi üle 2015. aastast (esimene tulp). Teine tulp näitab 2016. aastal registreeritud uute kaebuste arvu. Kolmas tulp näitab nende kaebuste arvu, mille kohta komisjon langetas 2016. aastal otsuse. Neljas tulp näitab 2016. aasta lõpus avatuks jäänud kaebuste arvu (arvutamisel võetakse esimene number, liidetakse teine ja lahutatakse kolmas).

Kolmas graafik: 2016. aastal registreeritud uued kaebused: peamised poliitikavaldkonnad¹⁴⁰

Graafik näitab peamisi poliitikavaldkondasid, kus registreeriti 2016. aastal uusi kaebusi.

2. Katseprojekt „EU Pilot“

Esimene graafik: EU Piloti toimikute arv (2012–2016)

Graafik näitab nende EU Piloti toimikute koguarvu, mille komisjon avas aastatel 2012–2016.

Teine graafik: Aasta lõpu seisuga poolel olevad EU Piloti toimikud

Graafik alguses on esitatud 2015. aastast üle toodud avatud EU Piloti toimikute arv (esimene tulp). Teine tulp näitab 2016. aastal avatud uute EU Piloti toimikute arvu. Kolmas tulp näitab nende toimikute arvu, mille suhtes langetas komisjon 2016. aastal otsuse. Neljas tulp näitab nende EU Piloti toimikute arvu, mis jäid 2016. aasta lõpu seisuga pooleli (arvutuskäik: esimesele numbrile lisati teine ja tulemusest lahutati kolmas).

Kolmas graafik: 2016. aastal avatud EU Piloti toimikud: peamised poliitikavaldkonnad

Siin on esitatud poliitikavaldkonnad, kus avati 2016. aastal uusi EU Piloti toimikuid.

Neljas graafik: EU Piloti toimikud: ELi keskmine juhtumite lahendamise määr (2012–2016)

Graafik näitab nende EU Piloti toimikute koguarvu, mille komisjon on viimase nelja aasta jooksul ilma rikkumismenetlust alustamata sulgenud.

Viies graafik: EU Piloti toimikud: juhtumite lahendamise määr vs. käsitletud toimikud 2016. aastal

See näitab EU Piloti toimikute lahendamise määra ehk nende toimikute protsenti, mida komisjon 2016. aastal menetles ja mille sai sulgeda ilma rikkumismenetlust alustamata.

Kuues graafik: EU Piloti toimikud: Liikmesriikide vastamise ajad 2016. aastal (päevades)

¹⁴⁰ Põhiaruande ja liikmesriike käsitlevates jagudes nimetatud poliitikavaldkondade andmed tuginevad Euroopa Komisjoni rikkumiste keskandmebaasis leiduvale teabele. Poliitikavaldkondadele viidatakse järgmiselt: põllumajandus ja maaelu areng, eelarve, kliimameetmed, sidevõrgud, sisu ja tehnoloogia, konkurents, haridus ja kultuur, majandus- ja rahandusküsimused, finantsstabiilsus ja kapitaliturgude liit, naabrus- ja laienemispoliitika läbirääkimised, tööhõive, energia, keskkond, ränne ja siseasjad, õigus- ja tarbijaküsimused, merendus ja kalandus; siseturg, tööstus, ettevõtlus ning VKEd, liikuvus ja transport regionaalpoliitika; tervis ja toiduohutus, maksu- ja tolliküsimused, kaubandus.

Graafik näitab liikmesriikide keskmist vastamise aega EU Piloti raames 2016. aastal.

3. Rikkumismenetlused

Esimene graafik: Uued rikkumismenetlused 31. detsembri 2016. aasta seisuga

Graafik näitab 2016. aastal alustatud uute rikkumismenetluste arvu liikmesriikide kaupa.

Teine graafik: 2016. aastal algatatud uued rikkumismenetlused: peamised poliitikavaldkonnad

Graafik näitab peamisi poliitikavaldkondi, milles alustati 2016. aastal uusi rikkumismenetlusi.

Kolmas graafik: Liikmesriikidele saadetud põhjendatud arvamused 2016. aastal

Graafik näitab liikmesriikidele 2016. aastal saadetud põhjendatud arvamuste arvu.

Neljas graafik: Aasta lõpu seisuga pooleli olnud rikkumismenetlused (2012–2016)

Graafik näitab nende rikkumismenetluste arvu, mis jäid avatuks iga aasta 31. detsembri seisuga 2012. aastast 2016. aastani.

Viies graafik: Pooleliolevad rikkumismenetlused 31. detsembri 2016. aasta seisuga

Need arvud osutavad kõikidele menetlustele, mille komisjon on iga liikmesriigi vastu alustanud, saates ametliku teate vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 258. Mõeldakse 2016. aastal või varem saadetud kirju, sõltumata etappidest, kuhu menetlused on jõudnud. Näidatakse üksnes menetlusi, mida ei ole seni ametliku otsusega lõpetatud. Graafikus tehakse iga liikmesriigi puhul vahet rikkumiste ning liidu õiguse ebaõige ülevõtmise ja/või puuduliku kohaldamise vahel ühelt poolt ja hilinenud ülevõtmise vahel teiselt poolt.

Seega osutavad need numbrid kõikidele menetlustele, mis 31. detsembri 2016. aasta seisuga:

- olid kohtueelses etapis (ametlik teade, põhjendatud arvamus või kohtusse edastamise otsus vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 258);

- olid Euroopa kohtu menetluses vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 258 või artikli 260 lõikele 3;

- olid saanud Euroopa Kohtu otsuse, kuid mille puhul komisjon ei saanud veel kinnitada, et liikmesriik on otsuse õigesti rakendanud;

- olid teises kohtueelses etapis (ametlik teade või edastamisotsus vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 260 lõigule 2);

- olid teise edastamise tõttu Euroopa Kohtu menetluses või

- olid saanud Euroopa Kohtu teistkordse otsuse, kuid mille puhul komisjon ei saanud veel kinnitada, et liikmesriik on teise otsuse õigesti rakendanud.

See arv ei hõlma näiteks avatud EU Piloti toimikuid. Samuti ei hõlma see neid EU Piloti toimikuid, mille puhul oli komisjon liikmesriigi vastuse tagasi lükanud, aga ei olnud veel saatnud ametlikku teadet vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 258.

Kuues graafik: Pooleliolevad rikkumismenetlused 2016. aasta lõpus: poliitikavaldkonnad

Graafik näitab 31. detsembri 2016. aasta seisuga avatud rikkumismenetlusi poliitikavaldkondade kaupa.

4. Direktiivide ülevõtmine

Esimene graafik: Direktiivid ja hilinevad ülevõtmisega seotud rikkumismenetlused

Graafik näitab, kui palju direktiive tuli aastatel 2012–2016 üle võtta ja kui palju uusi rikkumismenetlusi sel perioodil hilinevad ülevõtmise tõttu algatati.

Teine graafik: Aasta lõpu seisuga pooleliolnud hilinevad ülevõtmisega seotud rikkumismenetlused

Graafiku alguses on esitatud selliste hilinevad ülevõtmisest tingitud rikkumismenetluste arv, mis on 2015. aastast üle kantud (esimene tulp). Teine tulp näitab 2016. aastal registreeritud uusi hilinevad ülevõtmisest tingitud rikkumismenetlusi. Kolmas tulp näitab nende kaebuste arvu, mille suhtes komisjon tegi 2016. aastal otsuse. Neljas tulp näitab 2016. aasta lõpu seisuga avatud hilinevad ülevõtmisest tingitud rikkumismenetlusi (arvutamisel võeti esimene arv, lisati teine ja tulemusest lahutati kolmas).

Kolmas graafik: 31. detsembri 2016. aasta seisuga avatud hilinevad ülevõtmisega seotud rikkumismenetlused

Graafik näitab hilinevad ülevõtmise tõttu algatatud rikkumismenetluste arvu 31. detsembri 2016. aasta seisuga liikmesriikide kaupa, sõltumata aastast, millal rikkumismenetlust alustati.

Neljas graafik: Uued hilinevad ülevõtmisega seotud rikkumismenetlused

See number näitab ametlike kirjade arvu, mis saadeti igale liikmesriigile ELi toimimise lepingu artikli 258 alusel ülevõtmismeetmetest teavitamata jätmise või neist osalise teavitamise eest 2016. aastal. See number on juba lisatud liikmesriikide vastu 2016. aastal algatatud uute rikkumismenetluste hulka, mistõttu *ei tohi* seda lisada üldise statistika osa esimesse graafikusse.

Palume pöörata tähelepanu asjaolule, et kõik need hilinevad ülevõtmisest tingitud uued rikkumismenetlused ei olnud 31. detsembri 2016. aasta seisuga tingimata avatud. Näiteks kui komisjon alustas hilinevad ülevõtmisest tingitud rikkumismenetlust märtsis 2016, saates vastava ametliku teate, lisatakse see uute rikkumismenetluste hulka isegi siis, kui komisjon lõpetas menetluse 2016. aasta oktoobris liikmesriigilt täieliku ülevõtmise teatise saamise järel.

Viies graafik: 2016. aastal algatatud uued hilinevad ülevõtmisega seotud rikkumismenetlused: peamised poliitikavaldkonnad

Graafik näitab peamisi poliitikavaldkondi, kus 2016. aastal algatati uusi hilinevad ülevõtmisega seotud rikkumismenetlusi.